Serdengeçti

SAHİBİ VE YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN : OSMAN YÜKSEL

● HAKKA TAPAR - HALKI TUTAR ●

İçindekiler

YOLUMUZ - Bizim Milliyetçiliğimiz

— Bizim Milliyetçiliğimiz boi karavah, hususi vagon, yüksek makam milliyetçiliği değildir. Hakka tapan, Halkı tutan yalnızlık bir milliyetçiliktir.

Bir Nesli Nasıl Mahvettiler ?

— Buhranlar, içinde çırpınan, ayarsız ve kararsız genç neslin facialarla dolu serencamıdır.

Bir Fakültenin İç Yüzü

— Herşeyi olduğu gibi gösteriyoruz; perdeler yırtılıyor, perdesizler meydana çıkıyor.

Değişmeyen zihniyet

— Hakikat, aşk, sanat, şiir, gökler ve gönüller dolusu faryatlar

Mevlânadan Aşk ve Gönül Şarkıları

— "Âlem yine ol âlem, devran yine ol devren„

Marko Paşa Kimdir?

— Marko Paşa Sovyet üniforması giymiş bir Rus emirberidir.

Çocuklarımıza Neler Öğretiyorlar?

— Çocuklarımız her hafta, radyoda Ayşe ablanın başkanlığı altında kopiller gibi havlatılıyor! İnsan mı yetiştiriyoruz köpek mi?

Gülünç hakikatlar

— Fatay Atay, Mühennes, müzekker — İngilizlerle külâhları değiştikmi? — Celâl Bayar ve Kominizim — Kirli çamaşır değiştirir gibi Parti değiştirenler — Peyaminin açılan cebi, kapanan ağzı — Maraşala Âlîce sualler soran vekil — H. Â. Yücele mevleviliktcn ne kalmış? — Bayanlar ve köpekler — Peşrevcinin F. Köprülü ile enteresan bir konuşması.

ŞİİRLER

— Zulmü alkışlıyamam — Serdengeçtiler — Hapisane Türküsü — Bir Kahraman Bekliyoruz — Kanlı Balkanlar — Yeşil — Sevdalıyım sevdalı hey!..

Yıl: 1 SERDENGEÇTİ Sayı: 1

MİLLÎ KÜTÜPHANE ANKARA

Okuyucularımız Mecmuamızın her sayısında Hakkın ve halkın müdafii, hilâl ve istiklâl şairi büyük Akifin bu dönmez, yılmaz, seciye ve karakter kahramanının iman dolu bağrından kopup gelen hür, erkek ve tok sesini daima duyacaklardır. (M. Akifi her zamandan ziyade bugün dinlemeye mecburuz.)

Zulmü alkışlayamam! zalimi asla sevemem!
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.

Üç beşcik soysuzun ardında zağârlık yapamam
Hele hak namına haksızlığa ölsem tapamam

Doğduğumdan beridir aşıkım istiklâle
Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lâle

Yumuşak başlı isem kim dedi uysal koyunum?
Kesilir belki, fakat çekmeye gelmez boyunum

Kanayan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim.
Onu dindirmek için kamçı yerim çifte yerim.

Adam aldırma da geç git deyemem aldırırım
Çiğnerim çiğnenirim hakkı tutar kaldırırım!

Mehmet AKİF

Serdengeçtiler

Hürriyet, adalet, Türklük yolunda:
Anadan, babadan, yardan geçtiler! . .
Kanlar ateş oldu, bağırlar volkan,
« Allah, Allah! » deyip serden geçtiler!..

Önlerinde al al şerefli bayrak,
Ellerinde birer kurt başlı mızrak,
Ülkeden ülkeye şan taşıyarak,
Tarihin akttığı yerden geçtiler!..

Öğün ecdadınla arkaş, öğün!
Yanlız Türklük için yırtınıp, döğün,
Önderlik ediyor bak bize bugün:
Bu Serdengeçtiler, Serdengeçtiler!.

Eskişehir — 22 / Mart / 1947
Cemal Oğuz ÖCAL

Genç Arkadaşlar!..

SERDENGEÇTİLER, HER TÜRLÜ KÖTÜLÜKLERLE AMANSIZ BİR ŞEKİLDE MÜCADELE ETMEK İÇİN ORTAYA ATILDILAR. ONLAR İLHAMLARINI ALLAH SEVGİSİNDEN, MİLLET SEVGİSİNDEN, VATAN SEVGİSİNDEN ALIYORLAR.

BU MEMLEKETE VE BU MİLLETE, BİTMİŞ TÜKENMİŞ, MÜSTEHASE HALİNE GELMİŞ ADAMLARDAN, İTTİHAT VE TERAKKİ ARTIKLARINDAN HAYIR GELMİYECEĞİNE İNANMIŞ BULUNUYORLAR. VATANI TAZE BİR HEYECAN TUFANIYLA YENİDEN FETHETMEK, BU TOPRAKLARA, «BU TOPRAKLAR İÇİN TOPRAĞA DÜŞENLERİN» ÇOCUKLARINI HAKİM KILMAK İSTİYORLAR.

GENÇLER ! AŞINMAMIŞ VİCDANLARIN GÜR SESLERİ... SİZDE BU ÇETİN YOLDA PERVASIZCA YÜRÜMEĞE YEMİN EDENLERİN SAFINA, SERDENGEÇTİLER KAFİLESİNE KATILINIZ!...

Arkadaşlarımıza :

SERDENGEÇTİ ; Bütün sayfalarını sizlere açmış bulunuyor, duygularınızı, fikirlerinizi, hatıra defterlerinize yazar gibi bize yazıp gönderebilirsiniz..

Burada meşhur imzalar yok ! Dr. Pr. istibdadı inhisarı yok ! Akıl hocalığı yapanlar yok ! Biz bizeyiz. Genç istidatları tanıtmak, vatan duygulu, millet sevgili memleket çocuklarını bir araya toplamak istiyoruz. SERDENGEÇTİYE yazı gönderiniz !

Serdengeçti

HAKKA TAPAR · HALKI TUTAR

Yolumuz - Bizim Milliyetciliğimiz

Serdengeçtiler kelimenin tam manasiyla milliyetçidirler. Milliyetçilik bizim için bir vasıta değil, bizatihi bir gayedir. Millet, Milliyet, vatan mukaddesat gibi, kimsenin itiraz edemiyeceği hassas, muteber kelimelerin arkasına sığınıp, oradan şahsi menfaatlerini müdafaa edenler, bir memleket kadar genişliyen iştirasiarını yurtseverlik şeklinde gösterip Milliyetçiliği, bu alvi gayeyi, büyük servetlere, yüksek makamlara erişmek için vasıta olarak kullananlar vardır. Biz temiz niyetli, vatan *duygulu*, memleket düşünceli Türk gençleri, bu türlü bir milliyetçilikten nefret ediyoruz! Bizim milliyetçiliğimiz hususi vagon, bol harcırah, yüksek makam milliyetçiliği değildir. Hakka tapan, halkı tutan, yalınkılıç, bir milliyetçiliktir. Şu üzerlerinden büyük menfaatlerin, ağır silindiri geçmiş, düzdüz olmuş yol olmuş, şahsiyetsizler, şu zamanın kıymet ve kuvvetlerini alkışlayanlar her ne bahasına olursa olsun biraz daha bir gün daha yaşamayı kendilerine değişmez düstur edinenler bizden değildirler. Milli bayram olarak kabul olunan günlerde meydanlarda sözlerine "Çünkü biz . . . . „ ile başlayıp son nefeslerini " . . . . . etrafında sımsıkıyız „ ile verenler, görünüş, gösteriş, merasim milliyetçileri ha keza bizden değildir. biz bu vatanı ve bu milleti hangi zihniyetin hangi imanın kurtardığını biliyoruz. Onu milli ukalalardan öğrenecek değiliz. Yapılan bunca iğfallara bunca menfi telkinlere, sapıtma ve saptırma gayretlerine rağmen sapmadık sapıtmadık ayaktayız; dipdiri dupduruyuz. Aziz vatanı uçsuz bucaksız toprakları, hür gökleri, engin denizleriyle aşkla heyecanla kucaklıyoruz. Altında yüzbinlerce şehidin yattığı bu toprakları, üzerinde yaşıyanların karınlarını doyurdukları, semirip yağlandıkları alelade bir toprağa, bir çiftliğe tercüme ettirmeyiz. Milletimize, vatanımıza ta derinden asırlar ve nesiller arkasından gelen bir ruhla bağlıyız. Onu menfaatsiz, karşılıksız mecnunlar gibi, kahramandalılar gibi seviyoruz. Henüz yeniyiz, genciz.

Alnımız hiç bir ihanet ocağında kararmamış, elimiz hiçbir haramа uzanmamıştır. Üzerimize menfaat balçığından bir zerre çamur çirpimemiştir. Ruhumuzu, kalbimizi bütün safiyet ve samimiyetimizle milletimize açıyoruz. Ona sükûna, onu huzura kavuşturmak istiyoruz. Nerden, ne zaman nasıl gelirse gelsin, her türlü kötülükle amansız bir şekilde mücadele edeceğiz. Bu yolda yardan değil, serden bile geçmeğe hazırız. ölmek var dönmek yok!

[Allahtan başka kimseden korkmuyoruz. Bizler müşrik değiliz. Tanrı dağı kadar Türk Hırâ dağı (Cebelinûr) kadar müslümanız.

Bütün gayemiz Küçük Asya insanının o bilinmez, o görünmez, bir avuç toprak kadar mütevazı fakat o kadar manalı ruhunu anlamak " bu topraklar için toprağa düşenlerin „ çocuklarını bu topraklar üzerinde mesut ve bahtiyar görmektir.

İstanbul dolaylarında yatışenler, kâdim Anadolu sekenesinin ruhunu bir türlü anlayamadılar; anlamadılar. Ona tepeden baktılar, ona tepeden inadiler onunla oynadılar, onun yüzü seyri hürmetinden şanlar şerefler kazandılar. Fakat ondan o sessiz varlıklar daima ayrı kaldılar. Kendi isteklerini milli istekler gibi gösterdiler. Milletle aralarındaki uçurumu siyaset ve kıyaset icabı nutuklarla sözle, edebiyatla doldurmaya çalıştılar. Köylü diliyle konuşmaya yeltendikleri türkçecilik yaptıkları halde ne millet onları anladı; ne onlar milleti.... Çünkü bu adamlar milleti içten, gönülden aşkla sevmediler. Milli davalar diye ortaya atılan davalar milletle zerre kadar alakası olmıyan kendi iştirasiarının davalarıydı. Bu davalar, bu fikri sabitler milletin kâdim müesseselerinin yıkılması, mukaddeslerinin ayaklar altında çiğnenmesi, Namuslu adamlarının susturulması bahasına muvaffak oldu

Serdengeçtiler

(Devamı dördüncü sayfada)

(Başyazıdan Devam)

bugün şehidin kemikleri üzerinde yükselen soğuk beton binalar ve bu binalar içinde işlenen günahlar, zinalar Anadolu ruhunu derinden derine şiddetle sarsıyor. Varlığından, dayandığı inandığı, ezeli ve ebedi kıymetlerinden kuvvetlerinden uzaklaştırılan millet şimdi şarha şarha yaralıdır. kaybettiği büyük imanını ariyor. Bizim en büyük gayemiz, bunalan ruhlara bir damla nûr, hasret ve hararetten çatlayan dudaklara bir damla su verebilmektir. Bunu yapabilirsek bahtiyar kisileriz.

Soyuna, kökune vatanına bağlı Milliyetçi Türk gençliğinin iç dalâlet ve ihanetlere olduğu kadar, dış tehlikelere karşı da manevi seferberliği tamdır. Herkes şunu bilsin ki dostlarımız kadar düşmanlarımızın da peşindeyiz. Biz, bir zamanlar 3 kıt'a ve 7 denize hükmeden, gün görmüş bir ırkın gözü tok çocuklarıyız. Aç gözlüler, Anadoluda hak iddiasına kalkışan profösör bozuntuları eyilsinler tarihe bir daha baksınlar biz Malazgirt den bu yana bu topraklar için kaç nesli birden harcamışız. Biz yalnız memleketler değil beldeler, kıtalar, iklimler terkettik. çok geriledik çok çekildik, artık çekilmek yok! elimizde kalan bu topraklar, son parçamız son damlamızdır. Son nefer son nefes ve son damla kanımıza kadar savaşacağız. Yeryüzünde müstakil tek Türk milleti tek Türk devletiyiz. Mete den — Mustafa Kemale kadar büyük tarihin mesuliyetini omuzlarımızda taşıyoruz.

"İstiklâlimize kastedecek düşmanlar dünyada görülmemiş bir galibiyetin mumessili olabilirler„; "Düşman Kavi tâli zebun„ olabilir; her şey, her şey olabilir, olamıyacak, olamıyacak bir şey var! Türk milleti esir olamaz, zebun olamaz! ya İstiklâl ya ölüm!.. Parolamız budur!..

Serdengeçtiler

Hapishane türküsü

GELİR GEÇER ! . .

— 22 Dert ortağıma —

Gam yemeyin ülküdaşlar,
Bugünler de gelir, geçer ! . .
Eğilmesin mağrur başlar,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Esir olduk "Hürriyete„ e,
Bu vatana, bu millete,
Katlanalım her zillete,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Gonca güller bitmez olsun,
Şen bülbüller ötmez olsun,
Ocağımız tütmez olsun,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Haram olsun bayram, düğün,
Zehriçelim üç, dört öğün,
Lûtfu çoktur yerin., göğün,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Yer alınca biz bu safta,
Coştu gençlik her tarafta,
Sabredelim bir kaç hafta,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Yüz vermesin devletimiz,
Unutulsun hizmetimiz,
Yok kimseye minnetimiz,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Varsın Felek olmasın yâr,
Deli, deli essin rüzgâr,
Şerefli bir dünümüz var,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Sarsın ufku kara bulut,
Demeyin hiç: " Dünü unut ! „
Kesilir mi (HAK) tan umut ?
Bugünler de gelir, geçer ! . .

(Kızıl) lara çatmak gerek,
(Hücre) ler de yatmak gerek,
Derdi baştan atmak gerek,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Biz çekerken mihnet, cefa,
Dalkavuklar sürsün safa,
Nâmertlerde olmaz vefa,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Ayırsınlar yurdumuzdan,
Boz yeleli Kurd'umuzdan,
Ürsün itler ardımızdan,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Kaynayınca Türk kanımız,
Kükrer yine arslanımız,
Sarsılmasın imanımız,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Oturalım dizi, dizi,
Herkes mücrim sansın bizi,
Kaybolmasın (ATA) izi,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Gün doğmasın üstümüze,
Yılan ağsın testimize,
Selâm kamu dostumuza,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

Alnın açık, yüreğin pâk,
Er - geç zafer senin mutlak,
Ey FEDAÎ ! Keyfine bak,
Bugünler de gelir, geçer ! . .

İstanbul - 1944 Hapishane

Aşık Fedaî

Değişmiyen Zihniyet

(Âlem yine ol âlem devran yine ol devran)

Türk inkilâbının başardığı en mühim meselelerden biride şarkın Statik fatalist âlem görüşü, insan telâkkisi yerine, müsbet, dinamik, determinist bir âlem görüşü, bir hayat anlayışı getirmiş olmasıdır.

" Asyanın üstünlüğü ve düşkünlüğü „ adlı eserin müellifi Fernard Crenard kitabının bir yerinde Asya ile Avrupayı şöyle mukayese eder. Asya yeknesaklığına taban tabana zıt, bereketli bir tenevvû yaratan hürriyet kıskançlığı şark millettlerinin umumi rehavetiyle şiddetli bir tezat teşkil eden bir fa'liyet hararetı, bir pratik enerji bir ferdi teşebbüsle temayüz ediyordu. Asya binbir gecenin, modern Avrupa Kobenson Krüzoenin diyarıydı. Birine nazaran saadet tesadüfün ve esrarengiz kuvvetlerin keyfi idaresinden geliyordu. Diyerine göre, insanın kendi gayreti sayesinde elde ediliyordu„

Anadoludaki milli kıyamın başına geçen Mustafa Kemal vatanı düşmanlardan temizledikten sonra, bu türlü esrarengiz tesadüf ve mukadderatçı Asyalı zihniyet ve fikirlerle amansız bir mücadeleye girişti. Bir çok nutuklarında, yaptığı inkilâpların Türk milletinin var olma yaşama cehtinden hayati zaruretlerinden doğduğuna işaret eden Atatürk ilhamını gökten değil bizzat milletin, Cemiyetin kendisinden aldığını tekrar tekrar söylemiştir.

Bu vaziyet karşısında orta çağın insanlara çalışmadan bol bol hazine bağışlayan hazinları gaipten haber veren dervişleri, ermişleri yavaş yavaş cemiyetten çekildiler. Hayal masal âlemine karıştılar.

Cemiyete yeni bir hayat iksiri bahşedildi, dünya fani olmaktan çıktı; herkes hayata sarıldı. Tekkeler türbeler kapatıldı. Hacet tepeleri paralı oldu İnkilâplar, yıkılışlar, çöküşler, yenileşmeler birbirini takip etti. Yedi eviiya kudretinde olan padişah tarihe karıştı. Başta bir şef vardı, Allah gibi konuşuyor, yaratır gibi yapıyordu. Baştan başa her şey değişti. Deyişmiyen bir şey kaldı. Zihniyetl.

Çok geçmeden eski şark tembelliği vurdum duymazlığı tekrar kendisini göstordi. Tekkelerin yerini kahveler aldı. Hızır Aleyhisselâm yerini piyango kişeleri, at koşularına poker masalarına bıraktı. Yeşil turbeyi kapattık; Mavi gişeyi açtık. Falcı kadını kaldırdık yerine Müzeyyen ablayı oturttuk, ne yaptık neyi değiştirdik. Sadece kelimeleri Mukadderat alın yazısı kader gibi orta zaman kelimelerinin yerini. şans talih süpriz adılar insanın aklına gayri ihtiyari şu meşhur mısra geliyor.

"Âlem yine ol âlem devran yine ol davran„ âlem değişti değişiyor devranı da değişmek zorundayız. Samanpazarından bankalar caddesine kadar inmez. Yolda kaç tane hızıra kaç tane falcıya raşlayacaksınız. Şu gişenin önünde toplananların eski türbeler önünde toplanan zavallılardan ne farkı var!

" kabul olundu mu olunmadımı?„ bu eski ses " vurdumu vurmadımı? „ bu yenisi. Beğendiğinizi beyeninizl mürteci veya asrı olmak elinizde ufak bir tercih meselesidir, şu beşiğinden çocuğunu çıkarıp " belki bir şey çıkar nüfyasiyle çocuğuna bilet çektirmeye uğraşan kadını görüyormusunuz? şu kahvedeki sigara dumanından başı görünmeyen ikide bir biletine bakıp binleri onbinleri sayıklayan şaşkın adam, şu sabahleyin karısına rüyasında ne gördüğünü soran küçük memur bütün alın yazılarını piyango bilettlerinin numarasında okuyanlar bütün bunlar hangi devrin hangi zihniyetin adamlarıdır?

At yarışlarına gitmek için çocuklarının nafakasını kesenler ekmek karnesini satıp çifte bahse yatıranlar sonra cebi delik eli boş evlerine dönenler..

Piyango çekilişleri, at koşusu dönüşlerinden sonra Sinanın dahi planını çizemiyeceği kâşanelerin yıkılışı..

O kendi kendine kızmalar bütün dünyaya küsme, talihsizlik, dünyadan ve insanlardan soğuma, bıkma manevi sukut. Sonra kırk koca kavgaları, aile facıaları . bütün bunlar tesadüfcü bir hayat anlayışının dünyaya rasgele geldiğine inanan gayesiz serseri mizaçların akibeti.. işin en kötü tarafı bu türlü telakkilerin cemiyet tarafından kabul olunmuş. Teşvik edilmiş h a t t a "Milli„ sıfatıyla müesseseleşmiş olmasıdır.

Yarının idaresini ellerine alacak münevver gençliğe bakınız. Hepsi de bir huzursuzluk buhranı içindedirler Mazisinden kopmuş istikbaline karşı lâkayt " dem bu dem „ " an bu an „ felsefenin içinde yüzüyorlar. Efkârlanıp meyhaneye giriyorlar. Çünkü hiç bir şeye inanmıyorlar inanamıyorlar.

Gençlere hayatın bir kadeh şarapla 5 - 10 zeytin tanesinden ibaret olmadığını nasıl anlatacağız,

Onları büyük ülkülere mukaddes duygulara bağlıyarak içmeden sarhoş olmenin yollarını nasıl bulacağız, Vicdanlarının temizliğinden niyetlerinin iyiliğinden asla şüphe etmediğimiz bu genç kalender ruhları Andre Gide serazatliğinden Istrati serserliğinden nasıl ve ne zaman kurtaracağız!

Halk bir sanıyede birden servete kavuşan vatandaşı gençlik mektep sıralarında 18 yıl dirsek çürüten gençlik bütün hayatı boyunca kazanamıyacağı parayı hemen bir anda, ayak üyerinde kazanıveren karaborsacıyı, muhtekiri göre göre elbette hedhiş olacaktır.

"Çalışan kazanır„ "eken biçer„ gibi güzel yalanları, sağlam kavi hakikatler haline ne zaman getireceğiz? Teşrinlerde, üniversite ve yüksek mektebierin açtığı müsabaka imtihanlarına iştirak için İstanbul ve Ankara gibi büyük merkezlere akın eden talebeleri görürsünüz. İmtihanlara hazır olup olmadıklarını sorunuz; hepsinin vereceği cevap şudur: Çalıştık hazırız: fakat her fakatın altında bir torpil vardır.

Nekadar çabalasanız imkânı yok bu gençleri torpilsiz de muvaffak olabileceklerine inandıramazsınız! «Torpilsiz sökmez azizim„

Size verecekleri son cevap budur. Onların genç kafalarına böyle bir zihniyeti yerleştiren hangi hadiseler, hangi örnekler ve hüzümünden fazla şişirilmiş hangi istisnalardır.

Biz bu memleket ve memlekelin istiklâl ve istikbaline bütün varlığı ile sarılan imanlı, inanlı ülkücü gençlik, bu türlü « hikmetinden sual olunmıyan » her ne varsa imha edeceğiz. Arkacı zihniyetli ve arka fikirleri ortadan kaldıracağız.

Yarının sağlam Türkiyesini görünmezlerin bilinmezlerin üzerine değil görünenlerin bilinenlerin üzerine kuracağız bütün dünyaya bir zamanlar yedi deniz ve üç kıtaya hükmeden bir ırkın çocukları olduğumuzu göstereceğiz.

* *

BİR NESLİ NASIL MAHVETTİLER?..

Sen Birinci dünya savaşının sonun da perişan ve garib Anadolunun bir köşesinde doğdun. Gözlerini dünyaya açtığın zaman yanında zavvallı anacığından başka kimsecikler yoktu. Doğumundan 3 gün sonra babamn ölüm haberi geldi.. 3 ay sonra nüfus teskeresi. Yetim kalmıştın ağlıyordun; garib anan sana gözyaşlarıyla gülüyor senin küçüçük yüzünde şehit kahraman kocasının hayalini görüyor sana ninniler söylüyordu.

Uyu yavrum uyanacak günler var.
Yarınları gözetleyen dünler var,
Baban şehit, izlerinde ünler var,
O izlerde sen de dolaş ninnil
Öç gününe tezce oluş ninnil

Uyu yavrum yine şimşek çakıyor
Şehit baban gelmiş bize bakıyor
yarasından kızıl kanlar akıyor.
Bu yarayı ben bağlayim, ninni
Sen ağlama ben ağlayım ninni.

Uyu yavrum tepesinde haç yatan
Camiler var bumu seni ağlatan
Dayanamaz çiğnenmeye bu vatanl
Camilere götür hilâl ninni.
Hem yurdu hem öcünü al ninni.

Lambasız karanlık bir odada söylenen bu ninniler sana bir ana südü kadar sıcak ılık geliyor, varlığını damla damla dolduruyordu. Ana, anadolu, Allah şehit, Hilâl istiklâl - tepesinde haç yatan camiler ciğnenen vatan - düşman - Bunları anacığın söylüyordu; daima tesbih çekek gibi tekrar tekrar söyliyordu. Sen üç yaşına girmiştin. Anadolu yeni bir kıyama hazırlanıyor cepheden dönenler tekrar capheye sevkolunuyordu -Sen masumane soruyordun. -

— Ana bu amealar nereye gidiyorl

— Cepheye yavrucuğum, gavurları kırmaya

— Ana gavurlar da kim nasıl bu adamlar?

— Hep kötülükler yaparlar baksana yine üzerimize çullandılar. Babanıda şehit eden onlar... Şapkalı şapkalı herifler—şapkalı şapkalı herifler alllıa inanmazlar babamı onlar öldürdüler. Bunları kendi kendine birkaç defa söyledin Anacığının boynuna sarılarak yüzünden gözünden öptün « ana babamı öldüren o şapkalı şapkalı gavurları öldüreceğim » diye bağırdın. Anan yine göderi yaşararak gülümsedi büyüde yavrum büyüde... İnşaliah.. dedi. Dünkü gibi hatırlıyorsun değilmi.. Anan namaz kılıyor, vatanın selâmeti için duvalar ediyordu. Sende minicik avuçlarını sonsuzluğa doğru kaldırıyor. Amin amin deyordun. Nihayet Mukaddes Cihat, Milli mücadele muvaffak oldu.

Gavurlar, şapkalı şapkalı herifler denize döküldü. Yedi yaşına basmıştın bir sabah anan seni giydirdi kuşattı. mektebe götürdü " Hoca efendiye eti senin kemiği benim „ diyerek teslim etti. Hoca efendi sana namaz yerlerini belletmeye çalışıyordu. Aradan bir yıl geçmedi. Mektebe bir takım şapkalı şapkalı adamlar geldi. Sen korktun doğru eve koştun.

— Ana... ana bizim mektebe gavurlar geldi şapkalı şapkalı adamlar..... babamı öldüren herifler... anan, onlar senin mualimin dediysede bir türlü inanmadın " şapkaları var anacığım şapkaları var„ deyor israr ediyordun. Anan sokaktan geçen bir zabtiyeyi göstererek sus dedi sonra bizi asarlar — « gavurlar mı? » — Sus yavrum sus — sen korka korka mektebine gittin. Muaillim bir şeyler söylüyordu — Bir aralık çocuklara allah var mı dedi? Çocuklar korkularından ses çıkarmadılar. Sen„ varl„ diye bağırmıştın var, Muallim güldü. Böyle bir şey yok çocuklar bunlar yalan masal koca karı lâfı dedi, çocuklar yine sustular. Muallim şimdi hep bir ağızdan allahım bize şeker ver diye bağırın dedi.. Çocuklar hep bir ağızdan bağırdılar Allahım bize şeker ver.... Hiç bir cevap veren olmadı, Muallim şimdide " Muallim bey bize şeker ver diye bağırın dedi çocuklar bağırdılar. Muallim evvelce dolaba saklamış olduğu şekeri çıkardı. Çocuklara birer birer dağıttı çocuklar bir tuhaf oldular; şekerleri kimi sıranın içine kimisi altına attılar, bir kaçıda ağzına aldı. Muallim bey muzafferane bir eda ile söze başlıyacağı bir sırada sen şekeri Muallimin yüzüne fırlattın. Muallim seni tokatladı dışarı attı ve sonra dersine devam etti "göriyorsunuz ya çocuklar allah yok çağırdınız şeker istediniz gelmedi, getirmedi olsaydı o da benim gibi gelir görünür size şeker verirdi.„ Sen ağlıyarak evine gidiyordun.

« Babamı öldüren acaba bu gavurmuki, bak allahıda inkâr ediyor; hani biz onları denize dökmüştük diyordun, Birgün sonraki derste şapkalı adam kara tahtaya tıpkı kendisi gibi şapkalı bir adam resmi astı ve işte bizim allahımız dedi. Sen " Muallim bey allah yok deyordunuz işte varmış ya, hemde şapkalı diyecek oldun tokatın acısını hatırlıyarak sustun. Bir bayram günüydü çocuk bayramı.. Sizi hükümet konağının önündeki meydana topla lılar, hatırlıyorsun değilmi yine şapkalı adamlardan biri yüksekce bir yere çıktı yırtılırcasına bağırarak bu vatanı " O „ kurtardı « O » yarattı. Biz biz kurtardık deyordu. Ve sonra bir alkıştır gidiyordu.

Sen düşünüyordun. İyi amma vatanı bu adamlarmı yarattı? eskiden vatan yokmuydu. Bu dağları bu taşları bunlarmı yarattıl Milleti bu adamlarmı kurtardı? Haniya ölmemişler, yaralanmamışlarl basbas bağırıyorlar.. Babam kurtarmadımı onun adını neye söylemiyorlar — sonra başlarındaki o şapka da nel yoksa bunlar bizim dilimizle konuşan casuslarmı? bilmeml. Belkide kalpakları yoktur deyordun ilk mektebi bitirdin. Anacığın çalıştı çabaladı dişinden tırnağından artırdı « oğlum okusun adam olsun » dedi. Sen artık yepyeni bir muhite çıktın aile yuvandan ayrıldın kendine göre arkadaşlar edindin geziyordun, okuyordun. Fakat içine bir kurt düşmüştü acaba allah yok mukil cennet cehennem.,. ebediyet.,. bunlar çaresiz kalan anamın tesellileri mi? Hayat doğumla başlıyor ölümle bitiyorsa biz beşikle mezar arasında sallanacaksakl.. hayatın ne manası var... Babam neye öldül zavvalı anam onu cennette sanıyor. Bize de şefaat edecekmiş Peygamber "şehitler benim yanımdadır„ demiş acaba?..

Gün geçtişce bu şüpheler çoğalı-

Vicdan Azabı

(BÜYÜK GÖZ)

Kabil, hayvan postları giymiş çocuklarıyla beraber, fırtınalar ortasında saçları dağılmış, yüzü mosmor kesilmiş bir halde Yehoyanın huzurundan kaçmıştı. Akşam olurken büyük bir sahrada dağ eteğine vardı.

Yorgun karısıyla bitap çocukları ona dediler ki «Toprağın üstüne yatalım ve uyuyalım» Kabil uyumuyor dağların eteğinde düşünüyordu. Mezar görünüşlü göklere başını kaldırdığı vakit gecenin içinde açılmış bir büyük göz gördü. Bu göz karanlıkların arasından sabit bir bakışla kendisine bakıyordu; O titriyerek «daha çok yakınlardayım» dedi. Uyuyan çocuklarını yorgun karısını uyandırdı ve mesafelerin içinden kaçtı, otuz gün otuz gece yürüdü. Dili tutulmuş rengi uçmuş, bir gürültü işittikçe tirtir titriyerek, ardına bakmadan, durmadan dinlenmeden. uyumadan yürüyordu. Nihayet Hazer denizinin cenup kıyısına vardı.

«Artık burada duralım dedi, burası emin bir yerdir; burada yerleşelim. Artık dünyanın hududuna eriştik» fakat daha yere otururken mağmun gökte, ufuktaki eski yerinde yine o büyük gözü gördü. O zaman vücudunu müthiş bir titreme aldı. «Beni saklayınız» diye bağırdı. Çocukları parmakları dudaklarında, vahşi gözün titrediğini görüyorlardı. Kabil, derin çölde kıldan çadırlar altında konup göçenlerin babası olan Jabele dedi ki:

— Çadırın bezini şu tarafa yay. Dalgalı duvarı açtılar. Onu kurşun ağırlıklarla tesbit ettikleri zaman, oğlunun sabah ışıkları gibi güzel ve tatlı olan kumral kızı:

«Artık bir şey görmüyorsunuz ya» dedi.

Kabil cevap verdi;

O büyük gözü halâ görüyorum, Kabilin çocukları, babalarını o büyük gözün izacından kurtarmak için kaleleri kuleleriyle koca bir şehir yapıyorlar ve etrafından kuş uçurmuyorlar; geceleri yıldızlara oklar atıyorlardı. Bezden duvarlı çadırların yerine granit taşlarl kaim oldu. Taş parçalarını demir çemberlerle bir birine bağlıyorlar, şehri bir cehennem memleketine benzetiyorlardı. Kulelerin gölgesi kırların üzerine gece karanlıkları indiriyordu. Duvarlara dağ kalınlığı verdiler. Kapının üzerine «Allahın içeri girmesi yasaktır» diye yazdılar. Böylece her tarafı sımsıkı kapadıktan sonra büyük babayı şehrin ortasında büyük bir taş kuleye koydular.

Kumral genç kız titriyerek tekrar sordu. «Göz artık kayboldumu büyük baba?» kabil cevap verdi. «Hayır halâ oradan bakıyor..» O vakit bir karar verdi. «Mezarda Allah artık beni görmiyecek, ben de bir şey görmiyeceğim.» Bunun üzerine bir çukur kazdılar, Kabil çok alâ dedi. Sonra tek başına bu karanlık kubbenin altına girdi. Karanlıkta kendisi için hazırlanan sandalyaya oturduğu ve mağaranın kapısı yüzüne kapandığı zaman büyük göz mezarın içinde idi ve Kabile bakıyordu.

Victor Hügodan

NOT :

Bizim canilerede bir Kabil azabı gerek: Bütün felâketlerimiz işlediğimiz günahların azabını çekmemekten ileri geliyor. Mesuliyet hissi ve vicdan azabı en çok muhtaç olduğumuz şey!

O. Y

---

yor genç ruhunu şiddetle sarsıyordu. Bir Salı, gününü bile hatırlıyorsun değil mi? feylosof geçinen bir mualliminiz vardı. O size yurtbilgisine girerdi. Bir gün derste sözü yine kasten Allah ve din üzerine getirdi « Allah ded: insanların kuruntularından ibarettir. Hakikatta insanlar insanlara taparlar.. Kıble Kâbe.. düşünün. Kâbe dedikleri 4 köşeli bir taştan ibarettir, Hacılar onun etrafında dolanırlar. Bu kara taşı kaldırın. İnsanlar yüz yüze gelirler.. insanlar insanlara taparlar. Bunu açıkca yapamazlar, böylece bir tasın bir perdenin arkasına gizlenirler.. ve sonra Tevfik Fikretten münkir misralar okudu. Talebeleri şaşkınlık içinde bırakarak çıktı gitti ve senin facian çocuğum o günden başlar. Şeker seni aldatamadı ama bu adam aldattı. Artık şapkaya bakmıyordun. Ananın ninnilerini dinlemiyordun, şapkanın altındaki kafaya ve bu kafadan çıkan fikirlere bakıyordun, yurt bilgisi hocası doğru söylüyordu. «Biz bize taparız yüz yüzeyiz! bu utanç neden? bu perdeler neden? bu gölgeler ne oluyor? Perdeler yırtılsın, ve bütün insanlar kurtulsun.

Allah, yok! yok! biz Allahız!.. O halde istediğimizi yapabiliriz. Bize kim hesap sorabilir. Kim? Zavallı anacığım artık bana ninniler söylüyemezsin! ben çocuk değilim. Ben hür düşünceli bir gencim» diyordun Ve hemen mektepten çıkar çıkmaz cebine bir rakı şisesi yerleştirdin. Bu günden itibaren artık sana günah yok, »yok» yoktu — her şey mubahtı. Hapisten kurtulur gibi bir selin önünde sürüklenir gibi şehirden uzaklaştın, tenha bir yere oturdun. burada seni kimsecikler göremezdi.

Artık o, korktuğun, utandığın çekindiğin Allahta yoktul Şişeyi hemen ama yine korkarak heyecanla cebinden çıkardın. Deli gibi idin, Bir nefeste mahvedici mülevves suyu midene boşalttın, boğazın yandı, sana bir şeyler oldu, gözlerin karardı, gök üzerine yıkılacak, yer göçecek gibi oluyordu Güneş batmak üzere idi, gitmek istiyordun. Fakat bir türlü yürüyemiyordun, dizlerinin bağı çözulüveriyordu. Güneş batalı yarım saat olmuştu kendine gelir gibi oldun. sağa sola yalpa vura vura yürüyordun. Birisine çatacağın. söğüp suvuyacağın geliyordu şehre girmiştin, ilk gördüğün adama küfrettin. Bu zavallı bir ihtiyardı, döndü baktı, "vah vah daha sübyan Allah islah eyliye„ dedi bir kaç adım atmamıştın ki önüne bir kadın çıktı, onada sataştın, sen önüne bakan çocuk, gölgenden utanan çocuk anan yerinde o kadınada sataştın hem nasıl? bilmiyorsun deyilmi? Fakat karakolda yediğin dayağı pek alâ biliyorsun — Senin ilk günahın çocuğum bu içki olmuştur —

Devamı gelecek sayıda

Salim Zeki

KANLI BALKANLAR

«Viranelerin yascısı baykuşlara döndüm,
Gördüm de hazanımda bu cennet gibi yurdu,
Gül devrini görseydim eğer bülbül olurdum.
Yarab beni evvel getireydin ne olurdu?!„

M. Akif

Bundan 30 - 35 yıl evvel bir şair harap ve perişan olan bir vatan karşısında böyle ağlıyordu. Biz bu misraların yazıldığı sıralarda henüz dünyada yoktuk. Tarihi kitaplardan okuduk; Coğrafyayı haritalardan öğrendik. Eskiden haritada dahi büyük bir vatanımız varmışl Üç kıt'a ve yedi deniz emrimize amâde imişl Biz bunları masal gibi dinledik; hayal gibi yaşadık. Bizlere muayyen bir siyasetin mukadderat çizgisi gibi değişmiyen sınırlarını ezberlettiler. işte vatanınız burasıdır dediler. Tarih 19 Mayıs 1919 başlıyor, vatan doğuda Kars, ile batıda Edirne arasında sıkışıp kalıyordul Bu başlangıç ve bitişlerden, bir gün evvelini düşünmek, bir saatim ilerisine bakmak bir nevi günahtı, Fakat tarihin büyük şuuru kulaklarımızda uğulduyor, Coğrafya gözümüze batıp duruyordu. Çok eski büyük bir millettik. Bunu isbata hacet yokl Üç kıt'ada yer yer yükselen eserlerimiz tarihlere sığmayan mefahirimiz bunu gösteriyor. Vatan da bu kadar deyildi, bugünkü sınırlarımız dışında kalan binlerce, Türkçe coğrafi isimler ve milyonlarca Türk şahidimizdir. Dünyada bizden başka hiç bir millet yokturki ayni coğrafi sahada bulunsun aynı ırktan, ayni dil ve dinden olsunda ayrı ayrı yaşasınlarl.. sağ kolumuz bir yerde, sol kolumuz bir yerde kalmış gibi tuhaf garib bir haldeyiz. Bizim, bizden olan insanlarla, haris muhteris, emperyalist bir ırkın pençesinde inleyen kardeşlerimizle alâkalanmamız kadar tabii, harta zaruri, ne olabilir? Bu ayni zamanda insani, milli, dini bir vazifedir. Bu asil duyguyu kendi şahsi menfeatları icabı, bir nevi emperyalizim olarak göstermek işteyenler ırkçı — Turancı gibi büyük kelimeleri ağızlarına bulaştırarak hezeyanlar kusup ortalığı velveleye verenler görülmüştür.

İngilizlerin yahut Amerikalıların Yuanistan vs. gibi memleketlerle alâkalanmaları, niçin emperyalizim olmuyorda bizim siyasetten uzak samimi, deruni ruhtan ve gönülden gelen alâkamıza türlü manalar veriliyor; emperyalizim oluyor?l. Yolumuzun doğru davamızın hakh olduğuna o kadar inanıyor o kadar inanıyoruz, ızdırab çeken milyonlarca insanın azabını öyle duyuyoruz ki bu hal içinde kendimizden geçiyor nerede ne zamanda olduğumuzu unutuyoruz. Ve bir XVI asır Türkü heyecanı ve kudretiyle şahlanıp şahikalara yükselir, destanlar okumaya hazırlanırken birden bire dört asırlık bir mesafeden düşüyoruz.

20 Asır Türkünün çaresizliği içimize çöküyor. Amerikadan dolar, Londradan haber Moskovadan insaf bekliyen bugünün Türkiyesi bütün yoksulluğu ile gözlerimizde canlanıyor. Bir garip oluyoruz. Artık destanlar okumıya mecalimiz yok. Yıkıntılar, çöküntüler, harabeler içindeyiz. Beynimizde baykuşlar ötüyor. Kara bir kuş kanlı Balkanlardan kara haberler veriyor :

Kara bir kuş uçtu geldi balkandan,
Kanatları görünmüyor al kandan!.
Bana haber verdi eski vatandan;

Kara haber, harp kuşundan karaydı.
Her haberi onulmaz bir yaraydı...

Fazla tahammül edemiyorum. ne olduk? ne hale düştük diye kendi kendime soruyorum. Ağzımdan gayri ihtiyari şu mısralar dökülüyor! Ey rumeli, ey balkanlar, ey eski vatanlar:

Bin yıl oldu toprağına basalı,
Hayli oldu kılınçları asalı,
Bülbüllerin onun için taslı,

Sazlar kırık ayar tutmaz telleri.
Biz neyledik o koskoca elleri?

Yol görünür, Sultan emir verirdi,
Dalga dalga ordularım yürürdü,
Hamlemizden dağlar taşlar erirdi!.

Arkamızda bırakırdık selleri
Biz neyledik o koskoca elleri?

Ferman çıkar, dal kılınçlar takınır,
Gölgemizden bütün dünya sakınır,
Meydanlarda hakka dua okunur.

Dolu dizgin açtık nice belleri...
Biz neyledik o koskoca elleri?.

Manastırlar Pilevneler bizsizdir,
Yosun tutmuş camilerin issizdir,
Boynu bükük minareler öksüzdür.

Açmaz olmuş kızanlığın gülleri!
Biz neyledik o koskoca elleri? ...

Rodopların ak başları yaslıdır,
Serdengeçti gönül artık usludur,
Rüzgârları bile mâtem seslidir...

Zafer zafer der eserdi yelleri
Biz neyledik o koskoca elleri?...

Zaman zaman gazeteler, ihtiyatkâr, çekingen ve titrek kalemleriyle Balkanlarda işlenen cinayetlerden yıkılan mabetlerden, tarümar olan ailelerden, lekelenen

genç kızlardan, kamplarda öldürülen gençlerden, koğulan, söğülen, döğülen ihtiyarlardan bahsederler. Fakat kimseler duymaz! Duyanlarda "vah vah„ der geçerler. Bir zamanlar Türk atlarının su içtiği nehirler, Vardarlar, Tunalar, Savalar şimdi suçsuz günahsız öldürülen kardeşlerimizin cesetlerini Karadenize taşıyorlar. Onlar ki insandırlar! Fakat bu insanlarla, sulardan topraklardan başka kimse meşgul olmuyor, onlarda islâmdırlar. Fakat Müslümanlar Filistinde Yahudi, Hindistanda Hindu, Cavada müstevlilerle meşguldurlar. Nihayet onlarda Türktürler Ecdat yadigârı Atalar mirasıdırlar. Şimdi kimsesiz, hâmisiz kaldılar. Gözlerini bize dikmiş yardım bekliyorlar. Belkide son nefeslerini vermek üzere bulunan bu adamlara bizden olan Türk olan Müslüman olan bu insanlara bir yardımda bulunamazmıyız? Hani bir kımıldama? Hani bir irkilme? Yok! yok! biz insan değiliz; Türk değiliz, İslâm değiliz. Kat kat yağ, küme küme et, yığınlarıyız. Kalp yok ruh yok. Ağızlarımız istifra, nefislerimiz abdeshane kokuyor. Yalnız kendimizi düşünüyoruz. Vatanımız oturduğumuz yer kadardır.

Mensup olduğumuz dinin büyük kurucusu Hz. Muhammet canlı cansız zerrelerden küreleye kadar bütün mevcudatın sesini duyuyor şikayetlerini dinliyordu. Biz onun ümmeti olacak bizler, yanıbaşımızdaki mazlumların feryatlarını bile işitmiyoruz, Yahut rahatımızın bozulmaması için kulaklarımızı tıkıyoruz Akif büyük insan, bu vurdumduymazlık karşısında asilâne isyan ederek şöyle feryat ediyordu: "Ey şark leşmi kesildin; Hayret veriyorsun sen bana böyle değildin! „

Bir hayli oldu. Balkanlarda işlenen bu cinayetler karşısında üniversite gençliği duygulandı. Başbabana bir telgraf çekti. Başbakan, verdiği cevapta gençlere vaziyetin nazikliğinden.. bahsetti

Nedendir bilinmez? Bizim hükûmetin vaziyeti daima nazik olurl. Bu bizi idare edenlerin çok nazik olduklarından mı? Yoksa, ölüm halinde bulunan zavallıların son nefeslerini bile, bir nevi hile, siyaset sayacak kadar siyaset ve kiyasetle dokup taşdıklarından mı geliyor? bilmiyoruz. Biz demiyoruz ki bu devletlere ilânı harp edelim. İranı, Turanı zaptedelim. Böyle bir şey düşünmek için insanın akıldan yana sakat olması lâzıml. Bizim maksadımız, demir perdenin arkasında açlıktan sefaletten inim inim inliyen, ölümler kanlar içinde yüzen ve bizden başka dayanacak, güvenecek kimsesi olmıyan bu insanlara bir şey yapabilmek! bu feci hâli duymak, duyurmak.. Büyük devletler nezdinde protostoda bulunmak Yahut kızılhaç cemiyetlerinin kendi dindaşlarına yaptığı yardım kabilinden bir yardımda bulunmak... Bunuda mı yapamayız? Buda mı siyasete dokunur nazik efendiler.

Şüphesiz siyaset ve kıyaset adamlarının Vatan ve Millet anlayışlarıyla, bizim mefkûreci gençliğin Vatan ve Millet Milliyet anlayışları arasında dağlar kadar farklar var..

Biz belki hayal perest olabiliriz Fakat menfaatperest aslal.. Bizim genç, saf, temiz, deli denizler gibi köpüren engin ruhlarımızda yaşattığımız hayal büyük bir hakikatın hayalidir. Hayal deyip geçmiyoruz, ona hakikatlar gibi bağlanıyoruz. Başlangıçta herşey hayaldir. Süleymaniye kubbeleri yeryüzünü örtmeden evvel, Selimiye minareleri gök yüzüne ser çekmeden evvel birer hayaldiler. Karanlık bir gecede sahraların ortasında, Hıra dağında beşeriyetin bütün mesuliyetini asırlar boyunca uzayacak olan insanların bütün ıztıraplarını yaşıyan Ulu Peygamber Hz. Muhammede ilâhi vahyi tebliğ, kâinatın bütün sırlarını tebşir eden Cebrailin bile ufukları tutan hayalden kanatları vardı.

Belki istediğimiz, özlediğimiz bu âlem bize yıldızlar kadar uzaktır. Faka uzaktır diye bizi yıldızlara bakmaktan onlardan nûr, ilham almakten kim menedebilir?! Ey bizden olan, masum, kimsesiz, demir perdenin arkasında can veren haydut sürülerinin çizmeleri altında çiğnenen insanlar... yüzler, binler, yüzbinler... milyonlar... sizlere göz yaşı dökmekten şimdilik canilere sövmekten başka birşey yapamıyoruz!..

Ey! elleri kan içinde
Esir vatan içinde
Dolaşan kızıl cellât!

Ey! madde ilâhtır diyen,
Et çiğniyen leş yiyen
Dört asırlık musallat!..
ve ey!.... ve ey!....

Osman YÜKSEL

MUHTEREM OKUYUCULARIMIZ :

SERDENGEÇTİ Bin bir müşkülât içinde ortaya çıkabildi. Günlerce kapı kapı, matbaa matbaa, şehir şehir dolaştı. Karşılaştığımız zorlukları yazacak olsak bir roman olur. Çok şükür Allahın yardımıyla çıkmış bulunuyoruz.

Bir sürü acı hakikatlar var. Bunları behemehâl söylememiz, yazmamız icab ediyor. Bildiğimizi gördüğümüzü cesaretle söyliyeceğiz. Bize bu yolda hak ve hakikat yolunda yardım ediniz; abone olunuz. Ne yazıktır ki tek yüzlü hakikatın meydana çıkması için bile iki yüzlü lânet paraya ihtiyaç var!..

Serdengeçti.

MEVLANANIN RUBAİLERİNDEN

(Okuyucularımız mecmuamızın her sayısında Büyük Mevlânanın gökler, gönüller, ciltler dolusu feryatlarından akisler duyacaklar, aşk ve gönül şarkıları dinliyeceklerdir)

İnsanın çamurunu aşk sebnemiyle yoğurdular onun için alemde yüzlerce fitne hasıl oldu.

Aşkın yüzlerce neşteri ruhun damarlarına girerek oradan bir katra aldı ve ona gönül ismini verdi.

§

Bu çamurla yuğrulmuş olan göğdemiz göklerin nûrudur. Bizim nufuz ve suratımız melekleri bile kıskandırır, Bağzan semavi ruhlar bizim temizliğimizi, safiyetimizi kıskanırlar; bazanda şeytanlar bizim kötülüğümüzden kaçarlar.

§

Biz Allahın sırlarının hazinesiyiz. Biz, inciler dolu sonsuz denizleriz Aydan balığa kadar herşeyin aslı biziz.

§

Bizim bu konuşulan dilimizden başka bir d i l i m i z daha vardır. Bizim cennetten ve cehennemden başka bir yerimiz vardır.

§

Hür fikirliler başka ruhla yaşarlar; onların saf olan cevherleri başka bir madendendir.

Aşkda ne yükseklik, ne alçaklık vardır. Ne akıllılık ne akılsızlık vardır. Hafızlık, şeyhlik müridlik yoktur. Derbederlik, serserilik, rindlik vardır.

§

Medreseler ve minareler viran olmadıkca kalenderlik cereyanı genişliyemez... iman küfür, küfür iman olmadıkca hakkın hiçbir bendesi hakkıyle müslüman olamazl

§

Kervanımız aşk yüküyle adem diyarından kalktı. Vuslat şarabı daima bizim gicelerimizi aydınlatır. O şarap aşk meshebinde haram değildir. Dudaklarımız onunla adem sabahına kadar kurumıyacaktır.

§

Hakikatta senin ruhunla benim ruhum birdir. Sen bende ve ben sende peyda olur ve saklanırız. Biz hem ayna, hem ona bakan yüzüz. Biz ebedi piyalenin sarhoşlarıyız !

§

Ey cihanın canı! Ben canıda cihanıda kaybetdim ey ay, ben yeri göğü kaybettim. Şarabı avucuma tutuşturma; ağzıma dök!.. Ben sarhoşluktan ağzımın nerede olduğunu unuttum!

§

Sevgilimin aşkı ile avunmıya başladığım ilk zamanlar komşularım feryatlarımdan uyuyamazlardı. Şimdi feryatlarım azaldı, aşkım artdı, evet ateş alevlendiği zaman duman kaybolur.

§

Bir zaman çocuktuk; şimdı usdat olduk. Bir zaman dost yüzü görmekle şadolurduk. Maceramızın sonu ne oldu dinle; bulutlar gibi geldik, rüzgarlar gibi geçtik..

Ey gün yüksel! Zerreler raksediyor. Ruhlar veced içinde başsız ve ayaksız raksediyor. Bu gök kubbesindekiler hep (o) nun için raksediyor. Gel senin kulağına onların böyle raksederek nereye gittiklerini söyliyeyim!

§

Hallacı Mansur « ben allahım » deyordu. Bunu söyliye bilmek için bütün yolların tozunu kirpikleriyle süpürmüştü. Kendi yokluğunun ummanına daldıktan sonra birdenbire " Enelhak „ incisini çıkartıp delmişti.

Altı bucakta bütün allahın nuru vardır; dediler. Halktan: " O, nûr neredедir? „ diye feryat koptu. Yabancı sağına soluna, her tarafına bakındı göremedi. Bir ses yükseldi: Bir anda sağsız solsuz bak!..

§

Aklın bulunduğu yerden yüzlerce merhale uzaklaşmak, iyi ve kötünün mevçudiyetinden fariğ olmak istiyorum. Bu gün bu şehirde sarhoş dolaşarak deli edecek bir akıllı arıyorum..

§

Gice olsada bizim gündüzümüzün ğicesi yöktur aşk dininde aşk için din yoktur Aşk öyle bir denizdirki onun ne dibi ne kenarı vardır. Bir çok kimseler orada boğulurlarda ne feryad edebilirler, hatta ne " aman „ deyebilirler.

Kederli göründüğüm zaman — içimden — şadolmaktayım. Harab olmuş gibi göründüğüm zaman saadet içindeyimdir.

Zemin gibi sâkin ve sessiz göründüğüm anda feryatlarım yıldırım gibi semalarda günbürder,

§

Ey hâkim! Gece nedir bilirmisin? Dinle, gice aşıkların viranelerde saklanması içindir.

Bilhassa bu gice... bu gice ki ay benim evimde. Ben sarhoş, gice aşık ve ay, da divane iken!

§

Biz o geceleri gündüze çevirdiğimiz için cihan bizi ezeldenberi uyur görmemiştir. Dost olan o ruh bigâne oldu. Tabib olan o akıl divane oldu. Zenginler hazinelerini viranelerde gömerler; Bizim viranelerimiz ise hazinemizden virane oldu!.

§

Ruh kimdir? Beşikteki küçük çocuğumuz! Kalp kimdir? bizim garip seyyahımız!

§

Ey benim bahtım senden uyanmış olan uyuma! Ey baharın ve gülistanın revnaki uyuma!

Ey serhoş ve kan dökücü gözler siz uyumayın!

§

Vuslât.. işte cennet bahçesi, hicran işte cehennem azabı kâdım olan aşk cihanda daima ötülü kalmıştır. Ve bir örtüsü olanı da çıplak bırakmıştır.

§

Senin sevgin göklerin cevherini kapladığı zaman arsa bütün fitneler ve gürültüler yükseldi

Cihan ne üstü, ne altı olmıyan bir ruh oldu ve senin sevgin yüksekten o ruhu kavradı,

§

Aşık her zaman mest rusva kaçık serseri ve deli olmalıdır. Kadehime gel bizzat seni içmek istiyorum.

Çeviren A H. Ç.

Kal'a gibi dik başın bulutlarla yarışsın
Dalga dalga saçların rüzgârlara karışsın!

Adını nakşedelim, eski - kâdim surlara
Sesini haykıralım asırdan asırlara ...

Saltanatından ütresin yeniden doğu, batı,
Ve kurulsun ebedî Allahın saltanatı...

Ufukları kaplasın bayraklarımız al, al,
Göklere zaferini çizsin vahşi bir kartal!..

Kahramanlar büyüsün masalda dev misali,
Eyilsin öpsün gökler canını nazlı hilâli...

Ordularım yeniden Tunaya akın etsin!
Bir yıldırım çıksında uzağı yakın etsin!

Selam dursun karşında bütün şerefler şanlar!
Namını tebcil etsin, yıldızlar kehkeşanlar ...

İçimde hiç sönmiyen bir fetih sevdası var,
Yavuz gibi diyorum : bu dünya insana dar!

Bir sâda duymak için, sahralara düşeyim,
Helal olsun bu yolda varım yoğum her şeyim.

Volkan gibi lâv atmış, ne susmuş ne sönmüşüm.
Ben bir fikir uğruna çılgınlara dönmüşüm.

Bir deha bekliyoruz! .. gençliğe mihrap olsun
Ruhları tutuşturan bir ateş mihrak olsun ...

Sinesinde birleşsin sağa sola sapanlar,
Kahrolsun Türk dururken yabancıya tapanlar.

Çık nerdesin zuhur et! biz seni bekliyoruz
Yıllardır yollarında, yorgun emekliyoruz.

Musa ol Hakka yüksel tecelli et'de Tûra ...
Zulmet yıkılsın gitsin cihan garkolsun nûrâ

Istiyorum yeniden bir hilkat istiyorum
Ne hayâl ne kuruntu hakikat istiyorum

Hakikat, hakikat, hakikat istiyorum.

KARAZOR

Biz neye inanalım?. .

Millet solaklara karşı alınan mevzi tedbirleri kâfi görmüyor. Davanın kökten halli için (maşa)'ların değil (maşa) ları himaye cilerin maskelerinin indirilmesini bekliyor

Başımı yüz yıllarca geriye çeviriyorum. Ünlü bir millet hak ve adnlete aşık bir kütle olarak asırları aşmışız. Bu günde yine Milli Misak hudutları içinde şerefli ve itibarlı bir millet olarak yaşıyoruz. Fakat nedir memleketteki bu huzursuzluk? Niçin yurdumuzda siyasi ahenksizlikten doğan sert havanın esmesini uzatıyoruz? Düşmanlarımızın bağrımızda açtığı yaraları Cumhuriyetin 20 kusur yıllık feyziyle saran bizler sandalye ve koltuk ihtirasiyle bu günün dertlerine ve yarının davalarına daha ne zamana kadar sırt çevireceğiz?

Dünya sirki üzerinde iki rejim çarpışmakta ve biribirini altetmek için bütün kuvvetini sarfeden bu iki ideoloji birbirinin sırtını yere getirmek için perende atmakta. Bunlardan birisi insanlığın hak ve hürriyetine hürmeti şiar edinen Demokrasi, diğeri emperyalizm ve tahakkümün tebdili kıyafetle hortlayan müsvettesi komünizm..

Böyle nazik bir ahval içinde her millet gibi hareket hattını tâyin zorunda olan Türk milleti ezeli prensibine uyarak insanlığın hak ve hürriyetine hürmeti şiar edenin Demokrasi safasında yer almıştır. Fakat tapyekûn bu safın gönüllüsü olan bizler, iktidar partisinin bir türlü tek parti zihniyetini terkedememesi yüzünden milletin iradesi bir türlü tecelli edemiyor ve bu yüzden demokrasi denilen muhteşem sistem mahiyet ve prensiplerinden bambaşka bir şekle adeta bir (ucube) haline getirmiş bulunuyor. Ne çareki koltuk kaygusu ile milli irade aleyhine yaratılan bu hareketten memleketin uğradığı kayıpları düşünmeyen iktidar partisi mensupları yarınki tarihin kendilerinden ne şekil de bahsedeceğini bile bir an olsun hatırlarına getirmiyorlar.

Şekil itibariyle demokratik tarzda yapılan son millet vekili seçiminden ve millet vekillerimizin meclise girişlerinden bu yana yedi sekiz ay geçti seruyoruz? Acaba bu müddet içinde millet ve memleket davalarından hangisi ele alınmış ve hangisi halledilmiştir? Bir kelime ile ve kesin olarak ifade edelim: hiç birisi...

Pahalılık denilen mahut dert kuvvet ve mahiyeti zerre kadar değişmeden aynen devam ediyor. Yıllar önce ele alınan bir yığın dava (sürünceme) denilen hastalıktan yakasını kurtaramamak yüzünden hala yerinde sayıyor. ve en acısı memleket gençliği nizamlaşmış ve kitaplaşmış bir ülkü meş'alesine sahip olamamak yüzünden müthiş bir başıt ozukluk fantazyası içinde bocalayıp duruyor.

Biz neye inanalım? .

Gün oldu damarlarımızdaki kanın asaletini dile getirerek Türkçüyüz ve Milliyetçiyiz diyenlerin sesi kısılmak istendi.

Gün oldu tarihimizle an'anelerimizle mükaddes olan her şeyimizle alay ve Milli değerlerimizi çürütmek isteyenler kanat altına alındı.

Gün oldu köy çocukları hazmedemiyeceği ve görgülerine aykırı bir öğretim sisteminin kucağına atılarak fikir ve düşünceleri yolundan saptırıldı

Ve gün geldi bütün ömrü memleket ve milletine hizmetle geçen ve Türklük tarihine şerefli şahifeler katan bir memleket evladı bile (komünizm) denilen çirkef gayyasına yuvarlamaya teşebbüs edildi.

Fakat beri tarafta mazhar oldukları himaye sayesinde gemi azıya alan sapıklar sindirilmedi. Bu yüzdende memleketimizi özledikleri rejimi ithal etmek sevdasında olan kızıllar atlarını oynatmaya meydan buldular.

Sabrımız kalmadı artıkl. Millet solaklara karşı alınan mevzii tedbirleri kâfi görmiyor. Davanın kökten halli için maşaların değil maşaları himaye edenlerin maskelerinin indirilmesini bekliyorl..

A. G.

Zurnada Peşrev Olmaz :

Arkadaşımız "Peşrevci„yi bu sütunda sakala göre tarak vurmak ve damara göre şerbet vermekle vazifelendirdik.

Fakat bu vazife ile tutulan kalemşorlar "Peşrev„ yapmak için piyasada hiç bir musiki âleti bırakmadıklarından arkadaşımız eline ancak bir zurna geçirebildi ve bu günden itibaren sizlere zurna ile "peşrev» dinletecek.

Meşhur sözdür: Zurnada peşrev olmaz ne çıkarsa bahtına!.

Bu sözü hatırımızda tutarak bizim peşrevci'de bazan baltayı taşa vurursa kusura kalmayın.

Bu haftaki türkümüz kıymetli halk şairlerimizden Emrah'ın «Dedim-dedi» adlı destanının Köprülü ile Peşrevci arasında geçen bir benzetmedir.

Sabahtan uğradım ben Köprülü'ye
Sordum mahsun mudur? dedi ki yok yok.
Kaleminden kan damlıyor kınalı
Dedim kızgın mıdır? dedi ki yok yok.

Dedim seçim nedir? dedi hünerdir
Dedim Çitakoğlu dedi fenerdir
Dedim Kenan Ömer dedi Öner'dir
Dedim üzgün müdür? dedi ki yok yok.

Dedim işler nasıl? dedi ki ayan
Dedim ne olacak? dedi ki dayanl
Duysun diye sordum duymıyan duyan
Seçim düzgün müdür? dedi ki yok yok..

Dedim Celâl Bayar dedi gezmekte
Dedim Hikmet Bayur dedi yazmakta
Dedim Sazak nerde? dedi süzmekte
Dedim bezgin midir? dedi ki yok yok!...

PEŞREVCİ

Yeşil bendeki öz duygu

Sadullah ERİM'e

Mûradım yeşille başlar doğuştan,
Ben yeşil tolgalı başın dalıyım !
Tâ o yedi renkli mukaddes kuştan,
Her yerde, her şeyde bulunmalıyım.

Uhrevî sinemde, iman yeşildir;
İçimde şahlanan inan yeşildir . .
Başımdan yükselen duman yeşildir !
Yeşile bastığım günden deliyim.

Yeşille sarmaşır (Kur'an-ımübin) .
Yeşildir; yeşilden ılhâm alır din.
Bu îman yaldızı (Tâhâ) ve (Yâsin)
Derler ki: Yeşille hakla doluyum

(İrem) esâtirin yazan ilk kalem,
(Arş ve kürs) denilen ezelî âlem,
Resûlle mirâçta söylenen kelâm;
Yeşildir; yeşilin ben öz kuluyum.

Tesbihle tekbirle yeşerir diller,
(Üç harf beş nokta) da biter menzinler!
Alinin, küffarı ezdiği iller,
Yeşildir sultanım, yeşildir mîrim!

(Adem) i (Havva) da yeşerten sihir,
Ruhları yıkayan esrarlı nehir,
(Dört kapu), (kırk menzil) âşk adlı şiir ;
Yeşildir, yeşille bezenmiş şi'rim !

Dört mevsim: Baharda, kışta, yaz, güzde,
Yaylâda, bayırda, tepede, düzde,
Dostlara saffetle gülen her yüzde,
«Yeşerir kâinat» buyurdu pirim !

Yeşildir her dalın canlı filizi ,
Yeşildır (Musâ) nın Tur'daki izil
(Vahdeti vücûd) a gark eden bizi
Yeşildir; yeşille arındı kirim !

Yeşil.. ruh ve madde, ebed ve ezel..
Yeşildir öpmeğe seza olan el !
Yeşilde her unsur: İlâhi güzel ;
Yeşille işlenir içli tekbirim!

Gök kubbe, su, ağaç, uzayan âfak . .
Yaprak, çiçek, filiz, tüveyç, gövde, sak,
Seherde ruhlara dökülen şafak,
Yeşildir, yeşildir, yeşildir, gözüm!

Yeşildir (kevn ile mekân) yeşildir . .
Şehitte sırlaşan al kan yeşildir !
Uçan, esen, yağan, akan yeşildir;
Yeşildır Türk kanım, yeşildir özüm !

Yeşil sevgisiyle delidir gönül . . .
Yeşille, yeşille doludur gönül!
Yeşeren her hissin yoludur gönül;
Yeşildir kalemim, yeşildir sözüm !

Her su duruldukça döner yeşile,
Kuş, böcek, şevk ile konar yeşile..
Ol Tanrım, rahmetin sunar yeşile ;
Yeşilde gelişir, meleşir kuzum.

Yeşil göz önünde, şahlanır duygum!
İlk gönül sızımı yeşilde duydum.
Yeşilde, yeşilde Allaha uydum..
Yeşille yıkandı günahkâr yüzüm!..

Erzurumlu Rıza ÜMİT

Sevdalıyım Sevdalı Hey ! . .

Görmüyör dünyayı gözüm,
Sevdâlıyım, sevdâlı, heyy!..
Bir aşk ile yanar özüm,
Sevdâlıyım, sevdâlı, heyy!..

::

Bulmak için Mevlâ'mı ben,
Arıyorum Leylâ'mı ben,
Terketmişim si'âmı ben,
Sevdâlıyım, sevdâlı heyy!..

::

Kara sevdâ derler buna,
Her şey feda aşk uğruna,
Dokunmayın bu mecnun'a,
Sevdâlıyım, sevdâlı, heyy !..

::

Oldu diye yerim zindan,
Söner mi hiç bu aşk, îman ?
Bilsen şunu kahpe zaman;
Sevdâlıyım, sevdâlı, heyy!..

::

Essin varsın kara yeller,
Açar bir gün solan güller,
Bak ne diyor susan diller:
Sevdâlıyım, şevdâlı heyy!.

::

Vaz geçer de kadın, kızdan,
Ayrılamam "Millî Saz„dan,
Gelir hızım Ay - Yıldız'dan,
Sevdâlıyım, sevdalı heyy!..

::

Sizin olsun dünya köşkü,
Yeter bana vatan aşkı,
Yazar ÖCAL hep bu meşkı:
Sevdâlıyım, sevdâlı heyy!..

İstanbul

Cemal Oğuz ÖCAL

Bir Fakültenin

Ulus meydanından Yenişehre doğru uzayan büyük caddenin üzerinde muazzam bir bina var. Alnında: "Hayatta en hakikî mürşit ilimdir„ yazılı. Hayran hayran bakıyorsunuz: Ne güzel bina, ne büyük söz; ne büyük adammış — Hele bir de içeri girin. Korkmayın, çekinmeyin bu Fakültenin içini dışını ben çok iyi bilirim. Altı yıl orada bulundum. Ben size kılavuzluk edeceğim. Büyük kapıdan giriyorsunuz; sola dönün. Burada talebeler hep soldan giderler. Sağda solda sıralanmış tarihî eserleri, heykelleri gördünüz. Bunlarla fazla meşgul olmayın. Ben size canlılarını göstereceğim... Yürüyün. Şimdi merdiven dibindesiniz. Merdiven dibinde 3—4 erkek talebe var, yukarı doğru bakıyorlar... Acayip !. bu da ne olacak ki demeyin! Ayıp değil, siz de bakın. Bakıyorsunuz! Manzara enfes! Kız talebe kısa eteklikleriyle kıvrana kıvrana yukarı çıkıyorlar, ta üst kattakiler dahi görünüyor. O anda ahlâkî duygunuz galip gelir, Bir . . . . de değil de ilim müessesesinde bulunduğunuz aklınıza gelir de kızarsanız, serde de biraz şairlik varsa hemen bir kaç mısra söyleyiverin:

Merdiven dipleri rasathanedir
Bak yukarı gök yüzü . . . hanedir.
Yıldızlarız; ilim bir bahanedir.
Çoktan oldu Holivudu aşası
Lojilerle doludur her köşesi.

Şimdi merdivenlerden, doğru yukarıya çıkın. Karşıda gördüğünüz kalabalık yer kantindir. D. T. C. Fakültesinin meşhur kantini . . . Bir sandalya bulabilirseniz hemen oturun ve şöyle etrafı dir temaşa edin! Ha bir sandelye boşaldı. Aman kimse kapmadan... oturuyorsunuz, karşı köşeye bakıyorsunuz. Bayanın biri oturmuş, dudağını boyuyor! Karşısında bir erkek... Sanki bayanın aynası . . Yahut estetik mütehassısı..

Yakınınızdaki masada kalabalık bir gurup. İki masayı birbirine birleştirmişler, erkekli dişili oturmuşlar. Masanın altında bir sürü çıplak, pantolonlu bacaklar... birbirine karışmışl.. İçlerinden biri fala bakıyor. Fincan falına... Gözlüklü bir çocuk elinde bir fincan tutuyor. Küçücük fincanın içinden karşısındaki bayanın merak ve tecessüsünü arttıracak birkaç fakültelik lâf çıkarıyor. Dinleyiniz: «A a efendim siz birisini seviyorsunuz ; uzunca boylu, esmer bir çocuk.» Bütün gözler yanlarında oturan E. Şubesinden uzunca boylu esmer çocuğa dikiliyor... Fala bakan çocuk "o kadar yakında değil canım..„ Bir gülüşmedir gidiyor. " O çocuk iyi kalpli bir çocuk; yakında mektup alacaksınız.„ Hepsi (N.) tebrik ediyorlar. Fakat kızcağız başka birşey bekliyor. Gözleri falcı çocuğun gözlerinin içine bakıyor. Oğlan işi anladı. Fincanın içine eğiliyor; nihayet istediğini buluyor: «Bakın bakın iki çift biri uzun biri biraz kısa, yanyana; o da sizi seviyor . Hele fincana bir bakın.» Aman Allahım sekiz kişi erkekli dişili hepsi de eğiliyorlar. Saçlar birbirine karışıyor, kafalar birbirine dokunuyor; nefesler birbirine karışıyor.. Hepsi bir ağızdan: " A a . . sahiden....„

Diğer biri daha heveslendi. Sarı saçlı kız: "Ne olursun kuzum bir de benimkine bak!„ Fala bakan çocuk biraz nazlandı. Ama yine gönlü oldu. Kahveler geldi, içildi. Sarı kızın fincanı kapandı. İçlerinden biri muziplik yaptı: «İki kişi küçük bir fincanın altında nasıl kalabiliyorlar. Açın şu fincanı çocuklar bunaldılar ayol» dedi... Bu söz üzerine gülüşmeler kahkahalaştı. Sonra fincan açıldı. Oğlan derin derin düşündü, durdu. Baktı. İçinden bir şeyler söyler gibi, okur gibi yaptı : "Efendim efendim siz çok sıkılıyorsunuz„ dedi. Sari kız: "Hakikaten çocuklar bu günlerde çok sıkılıyorum.„ Sebebi : Yalnızlığımızdır. Sonra çok ta hassassınız. Biraz da sinirli. Bilhassa geceleri.. bakın fincanın içi kapkaranlık; ortada tek bir çizgi, başka kimselerde yok! Soyadınızı değiştirirseniz birşeyciğiniz kalmaz„ Evvelâ bundan birşey anlamadılar. Sonra bir güldüler, bir güldüler ki herkes onlara baktı. Yani Hın oğlu hin «evlenirseniz» demek istiyordu. Yırtık bir kız ayağa kalktı: "Biz soyadımızı değiştirmeden de evlenebiliriz... Ne demek bu... Hem kadını erkeğin hâkimiyetinden kurtardık diyorlar. Hem de işte böyle. Evlenince yine erkeğin hâkimiyetine giriyoruz; onun adını kullanıyoruz„

Arkadaşları bu nutka benzer isyankâr sözleri yarı ciddî, yarı alaylı tasvip ettiler; Alkışladılar. İhtilâlci bayan yerine muzafferane bir eda ile oturdu. Bu arada zil çaldı:. Fakat duyan kim? Kendi adını muhafaza ederek evlenmek istiyen kız yine ayağa kalktı: Çocuklar var mısınız? derslere girmiyelim; sinemaya gidelim. Hepsi de çok güzel bir fikir; varız dediler. İçlerinden bir kız talebe: "Maalesef arkadaşlar ben derse girmiye mecburum. Doçent . . . . Bey derse gelmiyenlerin devam karnelerini imzalamıyor.„ Yanındaki kız arkadaşı: "Hadi canım sen de . . . . Bey iyi adamdır, beni çok sever.. dün akşam yanında idim. Hani sana anlatmıştım ya . . biz onunla öyleyiz. Yarın evine gider birlikte boş yerlerimizi doldurturuz „ dedi ve mesele kalmadı.

5 kız 3 erkek hepsi birden güle oynıya, otura otura, kırışan entarilerinin arkasını çeke çeke kalkıp sinemaya gittiler.

Daha yakınınızda hemen önünüzde enteresan bir çift daha var. Aman fırsatı kaçırmayın. Gelmişken görün bir neler oluyormuş! Çok ta hararetliler. Önlerinde bir kitap duruyor. Roman olacak galiba. Acaba ne romanı ki... Kafanızı biraz kaldırın. Gördünüz değil mi? D. H. Lavrence'in «Lady Chatterley'in Aşıkı» adlı meşhur müstehcen kitabı Avni İnsel çevirmiş. Bütün edepsiz kitapları ó çeviriyor zaten...

Biliyorsunuz değil mi? Bu kitabın neşrine Londra'da müsaade olunmamış. Pariste neşretmişler. Tabii bizde neşrine, basılmasına müsaade olunmamak gibi bir şey yok. Biz İngilizler gibi mutaassıp mıyız?.. Nerde bir akıl harici, ahlâk ve Allah harici bir kitap çıkarsa realist diye, şaheser diye tercüme ederiz. Bu da onlardan biri. Cıcıklama edebiyat serisinin bir numaralı şaheseri.. Baştan başa şehvet sahneleriyle çiftleşmelerle dolu . . . . Tam D. T. F. kantininde okunacak, üzerinde münakaşalar yürütülecek bir eseri şaheser. İşte konuşuyorlar. Hatun bayılacak gibi: «Sizden alır almaz —Romanı— odama kapandım; âdeta bir nefeste

İç yüzü

okudum. Yemeğe çağırdılar gitmedim. Vazife hazırlıyorum, dedim. çok ateşli, orijinal, realist bir eser.. Beğendiğim yerlerin altını çizdim. İsterseniz size okuyayım olur mu?» dedi, Erkek *memnuniyetle* . . . . Bayan okumıya başlıyor: «Bilhassa baştaki şu cümle (Allahın yaratmaktan utanmadığını ben söylemekten niçin utanayım?) Ne büyük söz değil mi?» Arkadaşı başını salladı—kız sayfaları çeviriyor, okumıya başlıyor—siz de dinliyorsunuz. Yalnız dinlemekle kalmıyor. Gördüğünüz, duyduğunuz şeyler çok canlı sahneler olduğu için yazıyorsunuz. —" Senpati ve heyecanınızı bir kadınla paylaşıyorsanız onunla yatmalısınız; yapılacak yegâne şey budur.' Nitekim birisiyle mühim bir mevzu hakkındaki düşünceleriniz müşterek *ise yapılacak* yegâne şey bu meseleden bahsetmektir. İnsan ar ve haya yüzünden dilini *yutmamalıdır.*„ 14—15 sayfa daha çevirdi. Okudukça hararetleniyor, hararetlendikçe okuyordu: "Mellors bir lâhza sonra da elini onun omuzuna koydu. Ve yavaşca, hafifce sırtından aşağı beline doğru bir çılgın gibi okşamaya başladı. Konstans —kadın—bu müddet zarfında mendilini çıkarmış, gözyaşlarını kurulamakla meşguldü. Mellors tatlı bir sesle—haydi kulübeye gel'n dedi ve elinden tutarak onu kulübeye sürükledi. Masa ile sandalyayı bir kenara çekti. Âlet sandığından bir şilte çıkardı; yere serdi. Ayakta duran Konstan da sabit nazarlarla ona bakıyordu. Mellors : — Uzanın şuraya dedi; sonra da gidip kapıyı kapadı. Kulübe derin *bir karanlık içinde* kaldı. Konstans garip bir itaatle şilteye uzandı. Bir lâhza sonra da büyük bir humma içinde vücudunda dolaşan ve yüzünü arayan bir el hissetti. Bunun akibinde yüzüne konan bir busenin hararetini duydu. Bir nevi hülya içinde imiş gibi hareketsiz duruyordu. Fakat bu hummalı elin elbiseleri arasında dolaştığını hissedince ürperdi. Bu becerikli el onu neresinden soyacağını biliyordu. İçindeki ipek kombinezonu sıyrıldı. Eliyle tenini sıvazladı, göbeğini öptü. Bir lâhza sonra da vücutları müthiş bir şehvet dalgası *içinde birbirine* kilendi.» Kız sinirli titrek parmaklariyle 3 - 4 sayfa daha çevirdi. Hararetli bir sahne daha okumıya başladı :

Kadın — Pek fazla kalamam . Çünkü *yemek saati* 7,5 ta dedi. Mellors ona sonra da saatine *baktı*. Pek âlâ dedi ve kapıyı kapadı. Sonra küçük feneri yaktı. Yorganları hazırladı. Konstansı kendine doğru çekti; bir eliyle onu sımsıkı tutuyor. Diğeriyle de vücudunu araştırıyordu. Aradığını bulduğu zaman Konstans onun derin bir nefes aldığını hissetti. Mellors hayatla dolu bir adamdı. Kadının çıplak kalçalarını okşıyarak — Oh ne güzel ve sıcak bir cilt dedi.

Konstans yüzünde onun yüzünün dolaştığını ve çıplak vücudunun vücuduna değdiğini hisselti. Gözleri yaşla doldu ve bacakları titremeye başladı. Mellors ona üşüyor musun ? diye sordu. Kadın: — Hayır, dedi. Mellors ona yeniden sımsıkı sarıldı. Yorganı *başlarına* çektiler. Erkek onun göğsüyle oynamağa ve uçlarını dilinin arasında ezmeğe başladı . Konstas onun ince ve bir yılan kadar kıvrak vucudundan korkuyordu, Hele vücudunda dolaşan *elleri bir mengene* gibi her tarafını eziyor. Çürük içinde bırakıyordu....

Erkek talebe bir of... çekti kızdada artık taket kalmamıtı. Bitkin bir halde kalktılar... Erkek: « Kocatepeye doğru şöyle bir dolaşalım, dedi kız yavaşca peki » çıktılar. Artık sizde iyice doldunuz kalkıyorsunuz. Merdivenin başında bıyıklı bir oglanla bir kız konuşuyordu, kız: şekerim biliyormusunki bugün çok üzülüyorum...

— Niçin? *elindeki* gazetede İtalyan hariciye vekili Kont Ciamonun bir resmini göstererek, bak sanıza zavvallı adamı Musolini idam ettirmiş. Bıyıklı oğlan — bırak canım şu pis faşistleri... hepsinin kökünе kibrit suyu dedi... Kız:— öyle söyleme cicim çok hoş ve sempatik *adamdı*, faşist olurmu hiç...

— Bitmedi —

O. Y. Ş.

NOT : Bu günlük bukadâr.

Gelecek sayımızda sizinle fakültayi kat kat gezeceğiz. Her katı bütün hususiyetleriyle beraberce göreceğiz, bilhassa üst katı, felsefe şubesini çok enteresan bulacaksınız «Yurt ve dünya» adımlar gibi solcu dergilerin idare edildiği bu ilmî (!) ve resmî kızıl arı yuvalarını iç ve dış faaliyetleriyle *göreceğiz*; yalnız her girdiği yerin şeklini, boyasını alan kameleon zügürtleri varsa lütfen onlar gelmesinler. Çünki boyası girip kızıl çıkacaklarından korkuyoruz.

Hz. Muhammedin Vecizelerinden

Yer yüzündekilere merhamet ediniz. (Canlı *ve cansız* her mahlûkata acıyınız) Tanrı size merhamet eder.

Herhangi faydalı bir bilgiyi edinen ve onunla dünya ve ahiretini kazanan kimseye Tanrı yedi bin yıllık ibadetin sevabını verir.

Sadaka vermek belâyı defeder ve ömrü arttırır. Hayatı hoş geçer)

Tanrının menettiği şeylerden sakin. İnsanların en âbidi (*) olursun. Allahın kısmetine razı ol, insanların en zengini olursun. Komşuna iyilik et ki mü'min olasın. Kendine arzu ettiğini başkasına da arzu et, hakiki müslüman olursun. Haddinden fazla çok gülmeğe çalışma çünkü haddinden fazla gülmek kalbi (duyguyu) öldürür.

İslâmiyet daima yükselir (ondan *üstün yoktur*) Üstüne yükselinmez.

Hakkile âlim olanların sözlerini dinleyip gittikleri yoldan gidiniz. Onlar dünya ve ahiret ışıldaklarıdır.

Bir kimsenin *suçunu* sakın yüzüne vurmayınız. (Suçlulara bile dayak atılmak icabederse yüzlerine vurmaktan çekinmelidir.

Her şeyin bir yolu vardır. Cennetin yolu da ilimdir.

(*) Tanrıya tapan

Marko Paşa Kimdir ?

Marko Paşa adından da anlaşılacağı üzere Türk değildir. Sovyet üniforması giymiş bir Rus emirberidir

Sabahattin Âli denilen maruf ve mahut bir adam «Marko Paşa» adında haftalık bir gazete çıkarıyor. Marko Paşa kimdir ? Bu bizden olmıyan gayri müslim, gayri samimi, Paşa bu bunak neler söylüyor ? Bu kuklayı oynatan, oynattıran kimdir ? Hangi ellerdir ? Bakıyoruz .. Herkesin elinde dilinde yarı alaylı, yarı ciddi, yarı hakikat, yarı yalan hiç şupesiz hususî maksatlarla çıkarılmış kepaze bir paçavra...

—Biz de merak edip alıyoruz... Bakıyoruz her sayfasında aynı şeyler ! Hükümet erkânı başta Başbakan olmak üzere en gülünç bir hale sokulur.

Bu adamlar çalarlar çarparlar, gece demezler, gündüz demezler boyuna yerler boyuna içerler. Halk açtır Bu karnı tok, kuşağı pek efendilere şaşkın şaşkın bakmaktadır. Sonra Marko Paşa halkın avukatı daha doğrusu Paşanın arkasındaki kızıl ifrit sureti halktan görünerek sokak ağzıyla konuşmuya başlar. Söyledikleri doğrudur Çünki Hükümete sövmektedir — Türkiyede bir sözün doğru olup olmadığını anlamak mı istersiniz ? Hükümete sövüp sövmediğine bakınız ! sövüyorsa muhakkak doğrudur — Sürü ve kitle ruhu ekseriya menfi istikamettedir. Müteçavizdir.

Halk söylenilene bakar, söyliyene söyletene hiç bakmaz ! «Üzümünü yer bağını hiç sormaz» Türkiyede sefalet yok mu ? şüphesiz var! haksızlık, yolsuzluk yok mu ? O da var ! Ne bileyim daha bir çok menfi şeyler var da müsbet şeyler yok !. Bunu bizde biliyoruz. Fakat bir takım içtimai şartların neticesi olan bu vaziyeti istismar etmek, mideleri karıştırıp, menfaatları kızıştırmak, ihtiyaçları körüklemek ve bu süretle memleket dahilinde bir kızılca kıyamet koparıp bizi bize kırdırmak bunları istemek ve dört gözle beklemek ancak, ve ancak S. Âli gibi tıyneti bozuk kimelerin işidir. S. âli de kim oluyor ? halkın derdini dinlemek onamı kalmış ! o bu topraklar üzerinde eğreti, ısmarlama yazılar hikâyeler yazan, uydurma, martavalar okuyan bu milletin, bu vatanın istiklâline, bütünlüğüne kasteden hain, emperyalist bir milletin idolojisini yayan bir adamdır.

Ruslar Türkiyeyi bu adamın gözüyle görürler; Türk köyünü, Türk köylüsünü S. Âlinin hikâyelerinden aldıkları cümlelerle tarif ederler.

Ustadın her eseri Ruscaya çevrilmiştir Bu bahane ile eserin Müellifine yığın, yığın paralar sunulmuştur.

Yalnız para mı ? Moskoflar

Bu sadık doslarına bu emirberlerine Marko Paşa kadar itibar ederler Hatta ayni şeyleri yer içer ayni şeyleri konuşurlar.

Mideleri bir, ağızları birdir. Ustat votgasız sofraya oturmaz. Evlerinin içi Rus mamulü giyecek içeceklerle domuz sucukları, Gürcistan şaraplarıyla doludur.

Onun siz fakir halkın proleteryanın, aç midelerin türküsünü çağırdığına bakmayınız ! kendisi ahlâk, seciye, manevi kıymetler bakımından tam bir kominist «Alt yapı» olmasına rağmen maddi kıymetler cihetinden patron edalı mükemmel bir burjuvardır. Başbakanın bile sürmediği birinci sınıf lüks bir hayat sürer, ağzında pipo, gözlerinde altın gözlük !. arkasında koskoca Rusya ! gel keyfim gel !..

Marko Paşanın arkasına gizlenen idealist ve halkçı Sabahattın Âli doğru söyliyen (!) vatandaş işte böyle bir adamdır.

O. Y. S.

Not: Bundan 3 sene evvel S. Âli ile aramızda bir kavga oldu iş mahkemeye intikal etti. O zaman gazeteler bu meseleyi yazmışlardı. Kavga arasında S. Âlinin kıymetli gözlüğü kırılmış her şeyden çok buna canı sıkılan usdat(!) mahkemeye baş vurarak «kıymetli gözlüğünün tazminini» istemişti...

SEVGİLİYE

Her zaman her yerde seni görürüm
Sanki etrafımı saran havasın,
Bağzan akşamları esen bir rüzgâr,
Bazan da dağlar da badısebâsın !

::

Ben de gördüm gönül bahçelerini
Kokladım solgun çiçeklerini,
Nideyim ben elin yad ellerini
Sen ona nisbetle göksün semasın !

Semasın yıldızlar gördüm ben sende,
Hepsi de mevcut o, mavi gözlerde,
Gâh gurup gâh fecir hepsi hepsi de,
Hem dert verirsin hem derde devasın!

::

Geçmiş günler birer hayal oldular,
Bedritam idiler hilâl oldular,
Dün cevapken bu gün sual oldular,
Bana sen hem mâzi hem de ferdasın

Garib AŞIK

Geçer

Güllerden daha temiz
Vefa dolu kalbiniz,
Gel, aşkın kitabını
Okuyalım ikimiz,

Güller yel gibi geçer
Hayat sel gibi geçer...

Nafiz SEVİLEM

Çocuklarımıza neler öğretiyoruz ?

Her hafta radyoda çocuklarımız Ayşe ablanın başkanlığı altında kopiller gibi hep bir ağızdan havlatılıyor!.. İnsanmı yetiştiriyoruz, köpek mi?!

Çocuk ruhiyatı üzerinde azıcık aklı yoranlar anlarlar ve bilirler ki çocuklar bal mumu gibi aşağı yukarı her şekle sokulabilen pek az istisnalarla istenilen her istikamete sürüklenebilen varlıklardır. çocukların yanında söylenen her söz yapılan her hareket muhakkak ve muhakkak onların körpe ruhları düşünüşleri, yaşayışları ve hareketleri üzerinde tesirini gösterecektir.

Çocuklar vermeden çok alıcı tesir etmeden çok tesir altında kalıcıdırlar. Onlarda taklit denilen psikolojik olay en esaslı ruhi faaliyetlerden biridir. Hatta insan topluluklarını cemiyetleri, cemaatları ve bunlar arasındaki münasebetleri taklit kanunlarıyle izaha çalışan cemiyet nazariyatçıları (Fransız sosyoloğu Tarde gibi) dahi vardır. Atalarımızın " üzüm üzüme baka baka kararır „ ;" kişi refikinden azar „ ; "anası ne derse danası da onu der„ gibi sözleri bu gerçeğin ta eskiden beri halk tarafından anlaşılmış olduğunu gösterir. İnsan terbiyesinde taklidin yeri büyük hemde çok büyüktür.

Taklit evvela maddi olsun manevi olsun bir yakınlıkla, bir sempati ile başlar. Müsait zaman ve zemin bulunca hemen yayılmıya başlar.

Zamanımızın şahsiyet ve ferdiyet düşmanı otoriter rejimleri milleti ve bilhassa gençliği kendilerine inandırmak, ısındırmak milyonları peşlerinde sürüklemek için bu usûlden çok istifade etmişlerdir. Diktatörler söylerler millet tekrar eder, şefler söylerler millet tekrar eder. Bunlar tekrar edile edile bir kuvvet olur, doğma, yasa, parola haline gelirler. Başkasının sözlerini, hareketlerini, jestlerini taklit eden her insanda bir husisiyet kayboluşu bir şahsiyet ölüşü vardır. Biz bu yazımızda çocuklarımıza neler öğretiyorlar? teşekkül halinde bulunan hassas ve nazik varlıkları nasıl; neye göre yetiştiriyorlar ? bunun üzerinde duracağız. Şunu itiraf edelimki biz bu sahada da derin bir gaflet ve delâlet içindeyiz. Ankara radyosunun çocuk saati bize bu hususta bir fikir verebilir.

Cumartesi günleri radyoda çocuk saati var - açınız, dinleyiniz - tahammülünüz varsa.... aman ne rezalet! Şehirdemisiniz, köydemi? yoksa bir çobanın yanındamı? şaşırır kalırsınız bir havlamadır gidiyor hav hav hav hav.... Ayşe abla başına kopil leri toplamış havlatıp duruyor. Bu fasıl biter.... arkasından hobbudu hobbudu yar zıbbıdı zıbbıdı yar sonra kaşık oyunu. Bunlarda ne demektir? hoyrat hoyratl serhoş naraları gibi ruhsuz, zevksiz nezahet ve nezaketten fersah fersah uzak. Neredeyiz? ne oluyoruz? meyhanedemiyiz? — hanedemiyiz? .

Daha ana baba demesini beceremiyen minicik yavrular "yar„ demesini öğrenıyorlar, ve mükemmel küçük fino köpekleri gibi ürüyorlar.. Bağzıları bizim mugalata demogoji yapmak istediğimizi söyliyecek, " ne var bunda nihayeti bir çocuk saatı çocuklarımızı eylendiriyorlar fenamı? böyşeylerde ciddiyet aranırmı? » diyeceklerdir. Çocuklarımızı eylendirmekl. Bunu bizde anlıyoruz. Fakat eylendirirken köpekler gibi ürdürmek, serhoşlar gibi nara arttırmakl bu da ne oluyor? Bunlar oluş halinde bulunan çocuklarımız üzerinde dehşetli tesir yapıyor. Yukarıda da işaret ettiğimiz gibi başkasının hareketini, sesini taklit eden her insan hele bu çocuk olursa — varlığından, seciyesinden. şahsiyetinden bir çok şeyler kaybeder, ve zamanla taklit ettiği şeyin hüviyetini alır. Münkir bir insan Allah deye deye Allaha inanır, hallaç gibi hak d i y e diye hak olur. Aşık canan deye deye canından geçer. Bir çocuk anne anne deye deye annesini daha çok sever. ve bir çocuk köpek gibi havlar darursa biraz köpekleşir. Bütün bu söylediklerimiz, gülünç gibi gelen bu söyler esaslı psikolojik kanunlara dayanıyor.

Çocuklarımızı eylendirirken onların tecessüs ve meraklarını üzerimize çekmişken onlara yüksek duygular faydalı doğru fikirler yaşatıp aşılıyamazmıyız? Tam bu fırsattan istifade ederek bu körpe lekesiz saf ruhlar üzerinde insanca ustaca işleyemezmiyiz? Nedense malesef ve malesef, bizde ileri fikir deye medern deye gelen herşey zararlı hale sokuluyor biz işin alay tarafındayız. Meselâ radyo denilen şu alet iyilik için kullanılırsa ne büyük nimettir. Kötülüğe alet edilirse ne menfur bir şeydir. Her hafta Ankara radyosu Ayşe ablanın başkanlığında çocuklarımız hep bir ağızdan kopiller gibi havlıyorlar — Şimdi pek yukarılara çıkmadan aşağı dan ayşe ablaya yani Neriman Hızıra soruyoruz: Kendileri az çok bu sahada çalışmışlardır. Hatta ruhiyat tahsil etmek için Amerikaya kadar gitmişlerdir, Amerikalılarda çocuklarını böylemi terbiye ediyorlar? Yoksa siz onlardan ayrı kendi bünyemize uygun bir usulmü takip ediyorsunuz? Bunu yaparken belkide içinde bulunduğunuz cemiyeti düşünüyor ön yakınlarınızdan ilham alıyorsunuz! Bakıyorsunuz ki muhitiniz el etek öpen yalayan efendilerinin karşısında sadıkane kuyruk sallıyan mahlûklarla dolu, ve ancak bunlar hayatta muvaffak olabiliyorlar· Sizinde vazifeniz çocuklarımızı yarına hazırlamak onlara bugünün muvaffak olmuş, sivrilmiş tiplerini örnek olarak göstermektir? İş böyle ise biz yanıldıkl çocuk saati başkanından özür dileriz. iyi.. iyi.., kopillere şimdiden havlamasını öğretinde ileride müşkilât çekmesinler — Efendilerinin karşışında salta durmasını, el ayak valamasını yadırgamadan becerebilsinler — Çok iyi çok iyi vazifeye devam...

Terbiyeci

Gülünç

Mühennes - Müzekker

Fatay - Atay

Arkadaşlardan biri "Ulus„ u okuyordu. Atayı anladık dedi, Falih Rıfkının soyadı. Şu Fatay da ne oluyor? Yanındaki arkadaşı cevap verdi: — Gramerde mühennes - müzekker diye birşey var. Fatay, Atayın mühennesi yani senin anlıyacağın dişisi.. Arkadaşı itiraz etti: Canım bir adam hem erkek, hem dişi nasıl olur?.. Arkadaşı Süleyman Nazifin meşhur bir şiirini okudu . . . Vay anasını vay şimdi anladım. Demek öyle ! . .

●

Hasan Âli Yücel'e Mevlevilikten ne kalmış ?

Yaşlıca iki zat eski Maarif Bakanının marifetlerinden bahsediyorlardı. Bir tanesi: — Etme yahu bu adam vaktiyle mevlevi imiş; ne desen mevlevilikten bir şey kalmıştır adamda... Arkadaşı güldü, evet bir tek şey kalmış meylevilikten Âli beyde.. O da "dönme„ — Dönme mi? — Evet yal baksana adam, icabı hale göre elibin yöne dönüyor. Yalnız kendi dönse iyi döndürüyor da.. Hemde kimleri...

●

Peyaminin açılan cebi kapanan ağzı

C. H. P. sabık düşmanı P. Safa geçenlerde "Ulus„ gazetesinde "Maraşalın açılan agzı„ başlıklı bir yazı yazmıştı. "Açılan ağız„ tabirindeki hoyratlığa saygısızlığa dikkat ettinizmi? açılan bilmem neresi der gibi hani bir zamanlar seciyeli, hakiki milliyetci cephenin uyanık şuuru, keskin kılıncı diye alkışladığımız bu adama şimdi ne oldu. No güzelde

C. H. P. kalesinin bu yeni muhafızının cebinin ağzı açılıverince ağzı kapanıverdi, çok yazıkl..

●

İhtisas hastalığı

Zamanımızın adamları asrımızı türlü türlü tarif ederler. Makina asrı, elektrik asrı v. s. ve nihayet Atom devri yahut atom asrı, gibi. Bize kalırsa asrımızı ihtisas asrı deye tarif etmek daha yerinde olur. İhtisas mütehassıs denildimi akan sular duruyor. Meselâ karnınız ağrıyor, Dahiliye mütehassısına gidiyorsunuz. Sizi muayene eden doktor, efendim ben yalnız mide üzerinde çalışıyorum; barsaklardan anlamam diyor. Ona gidiyorsunuz, efendim sizin hastalığınız kalın barsaklarda olacak zacak benim ihtisasım ince barsaklar üzerinedir. Her şeyde böyle, ciğerin içine bakan başka, dışına bakan başka, karasının mütehassısı başka, akının ki başka. .

Bir kerre hasta olmıya görün idrarımızmı alınmaz? Kanımızmı mı? Canız mı? İş bu tempoda giderse insan bedeninde ne kadar hücre varsa her hücrenin ayrı ayrı mütehassısı olacak Bir gün doktor tabelelerinde şöyle şeyler görürsek yadırgamıyacağız : «Birinci sınıf sağ burun deliği mütehassısı» . . . diplomalı tırnak mütehassısı.,

. . . . Göz kapağı ve kirpik mütehassısı v. s.

●

Celâl Bayar ve Kominizm

Bir hafta evvel Celâl Bayar gazetelere beyanatta bulundu. Demokrat Parti Lideri dedi ki:

«Kominizm Türkiyede yerleşemez çünkü milletin geleneklerine, âdetlerine mugayyirdir.» İyi güzel amma şimdiye kadar yapılan inkilâplar Milletin ananesine uygun hareketler mi

İnsanlar ve köpekler

Yenişehirde dikkatle dolaşan bir kimse belki insan kadar bir okadarda köpek görür.

Her bayanın yanında bir köpek apartıman kapılarında köpek, balkonlarda köpek. Bu köpekler hanımlarına kocalarından çok sadıktırlar. Hanımların köpeklerine karşı hissiyatları da öyle'

İstâtistik Genel Müdürlüğünden bir ricamız var. Gelecek nüfus sayımında nüfus cetvellerine bir hane daha açsın. Orijini köpek olanlar bir tarafa, insan olanlar diğer tarafa yazılsın o zaman Ankara radyosunda çocukların neden kopiller gibi havladıkları daha iyi anlaşılır.

●

Göz göre göre yapılan, küçük küçük, kibar, kibar hırsızlıklar

Bakaldan bir şey alıyorsunuz ekseriya yanımızda bozuk para bulunmaz. Muhakkak 3,5 kr. noksan verecektir. Sebzeciye, kasaba varın onlarda ha keza...

Size iade olunan parayı kazara sayıp eksik aldığınızın farkına varıp ve her gün her alış verişte devam eden bu kıyın kırçın hırsızlığa kızarda yüzünüz kızara kızara paranın üstünü istersenız alacağınız cevap verdiğiniz para kadar peşin ve hazırdır — Efendim bozuk yok! bu sefer şakabahat sanki sizde imiş gibi siz bozulursunuz, Hele sinemalarda, gişelerde o küçük küçük nazik nazik bayanlar bunu çok yaparlar, Artık o kadar adamın içinde o kalabalıkta " bayan 5 kr, 7 kr, eksik verdiniz duyemezsiniz. Zaten parayı saymaya noksanını hesaplamaya müsade yok.... Onlarda bunu pek alâ bildikleri için uzun manükürlü tırnaklarile bu küçük küçük nazik nazik, kibar hırsızlıklarına yüzleri kızarmadan —kızarsada boyadan farkedilemez— Devam ediyorlar, azmı . . bir hesap edin — bir haylı para tu-

Acaba seçimdeki adamları daha

Hakikatlar

büyük yerlere koyun d a h a, büyük çapta hırsızlıklar yapar. Gişede bu kadar olur. (deve karnı yarılmazya) sakın bunu dalgınlık, unutkanlık, kalenderlik âsarı sanmayınızl Katiyen, kasten ve bilhassa böyle yapıyorlar, Öyle olaydı bir defacık olsun 3,5 kr. fazla vermeleri gerekirdi.

⊠

Ingllizlerle külâhlarımı değiştik Yoksa herifler bize küláh mı giydirdiler

Mehmetçiklere bakıyoruz o alış tığımız eski sevimli halleri yokl bir tuhaf olmuşlar İngiliz külahları onları ne kadar değiştirmiş Conilere dönmüşler. Bu vaziyet karşısında insan şaşırıyor. İngilizlerle külâhları mı değiştik, yoksa herifler bize külâhını geydirdiler?. İngiliz askerlerinin başında bizim külâhları görmediğimize göre herifler bize külâh giydirmiş olacaklar. Bu fıkrayı yazarken aklıma son dünya harbinin başlangıcında Londraya davet olunan bizim üniversite kızlarından birine bir İngilizin yaptığı garip teklif aklıma geldi. İngiliz kâmali ciddiyetle demişki: Siz İngilizceyi resmi dil olarak niçin kabul etmiyorsunuz? Öyleya adamcağızın hakkı var.. Neye kabul etmiyoruz?. Şunun şurasında ne kaldı...

⊠

Partiler ve Vatanlar

Son zamanlarda yapılan bol ve serbest neşriyatdan anlaşılıyor ki Türkiyede resmen teşekkül etmemiş daha birçok partiler, sosyal ceryanlar ve ideolojiler var C. Halk Partisi ve Demokrat partiden başka, Anadolucular, Turancılar, Müslümümanlar, koministler v s. Herkesin fikrine zikrine göre vatan mefhnmu ve ölçüsü değişiyor. C. H. P. sine göre Vatan oturdukları sandalyadan ibarettir, o kadar dardır. Demokratlara göre Demokrat millet vekillerini çıkaran vilâyetlerdir. Anadolu ideolojisini güdenlere göre yalnız ve yalnız Anadoludur Turancıların vatanı Çin seddinden Tuna boylarına kadar uzar. Müslümanlara göre Allaha ve resulüne inanan müminlerin bulunduğu bütün yerler Javadan İspanya'ya kadar olan memleketlerin hepsi vatandır.

Kominislerce vatan (0)dır.

⊠

İnsanın Aklını Bozan Pahalılık

Bay S. nin karısı çok muktesit ihtiyatlı bir hanımdı. yine bir gün kocası pahalılıktan şikâyet ediyor, hattâ telgraflara bile zam yapılacağını söylüyordu. Bunu duyan tedbirli karısı —aman bey dedi, mademki pahalanacakmış; ihmâl etme ne kadar telgrafın varsa şimdi den çek! sonra iki misli para vermiyelim.

⊠

Fransız Meclisi ve Dil, Tarih Coğrafya Fakültesi

Gazeteler yazıyordu; yine Fransız meclisinde sağcılarla - solcular yumruk yumruğa kavga etmişler. Bunu okuyunca Fransız meclisi bizim D. T. C. Fakültesine dönmüş dedim. Nerde komünist varsa orada kavga hazır. Çünkü bunlar tahammülün fevkinde adamlardır.

⊠

Kirli çamaşır değiştirir gibi parti değiştirmek mi olur

Gazetelerden okuyoruz Filân filân partiden şu kadar istifalar olmuşl Sabahleyin D. P. de olan lar öyleden sonra C. H. P. ne giriyorlar. Yahut C. H. P. olanlar D. P. ye yazılıyorl Bu ne maskaralıkl kirli çamaşır değiştirir gibi, hattâ da ondan daha çabuk parti değiştiriyorlar.

⊠

Cumhuriyet İdaresi 25 Yılda Beynelmilel Bir Adam' yetiştirdi O da Hokkabaz: Zati Sungur.

Sıfır numara iki muhalif konuşuyor, mevcut idareyi çekiştirib duruyorlardı. Biri — 25 senede ne yaptık. Dünya çapında bir insan bile yetiştiremedik. Beynelmilel bir adam yetişti: oda hokkabazl

Arkadaşı gülerek cevap verdi. Ya profösyonel dalkavuğu unutuyorsun.

— O da kim olaki ?

— Ağzının sağ yaniyle Kur'an okuyup sol yanıyle kızıl ıslıklar çalan zatı bilmiyormusun ....

Hani canım, Maraşal'a 2×2=4 ettiğini ispat et, gibi Âli'oe suâller soran zatı....

⊠

Allah Etmesin

Allah etmesin paradan yana Serdengeçtilerde derman kalmaz, yahut devletten ferman çıkmaz da gazetemizi çıkaramazsak, arkadaşımız Osman Yüksel gelecek sayımızda neşredeceğimiz makaleleri Ankara'da, Çankaya'nın yakınında "Deliler tepesi„ denilen mevkide yüksek sesle okuyacaktır. Arkadaşımızın kısa boylu olduğuna bakmayın. Yeri göğü dunduran koskoca bir sesi vardır. dinleyici haline geçen okuyucularımız merak etmesinler. Bu sesi sağırlar bile duyacaktır. Ankarada olmıyan okuyucularımıza da açık hava radyosule bu imkânı sağlıyacağız.

MUZIP

SERDENGEÇTİ

— Hürriyete, millete, vatana koşanların dergisi —

Şimdilik ayda bir çıkar

Buhran!

Büyük İçtimaî Roman

Yazan : Osman Yüksel

900 Sayfa kadar tutan bu muazzam eser ilk fırsatta ortaya atılacaktır.

Buhran!

İçtimaî zelzelelerin kitabı... Muhakkak okuyunuz! Unutmayın !..

Buhran! buhran !

Akseki ve Aksekililer

Arkadaımız Osman Yükselin hazırlamakta olduğu bu eser Aksekiyi Coğrafya Tarih folklor, adetler, düğünler dernekler her bamdan incelemekte, bilhassa Türkiyenin iktisadi hayatında büyük bir rol oynıyan Aksekililerden, sabrın, kanaatın, çalışkanlığın timsali olan, hayat mücadelesine on parasız atılıp binlere, yüzbinlere hattâ milyonlara kadar yükselen bu harikulâde adamların, hayat hikâyelerini, faaliyet sahalarını da tetkik etmek istemektedir.

Bu hususta kitabın müellifi hemşerilerinden yardım bekliyor. Yukarda bahsettiğimiz gibi zengin olan Aksekililer hayat hikâyelerini faaliyetlerini ve faaliyet sahalarını, servet ve iş kudretlerini bize bildirirlerse çok memnun olacağız.

(Birer fotoğraflarını göndermeyi de unutmasınlar). Aksekililer : Bu kitabın mükemmel bir şekilde çıkması sizin elinizdedir.

Sayın Türk Şairlerine

— (Vatan, millet, kahramanlık ve ülkü şiirleri) adıyla bir antoloji hazırlamaktayım bu esere konulmak üzere matbu ve gayri matbu şiirlerinizi tezelden adresime gönderilmesini derin saygılarımla dilerim,

Adres : CEMAL OĞUZ ÖCAL, İstasyon lojmanlar karşısında Sâfiyet sokağı No, 47 - A Eskişehir.

HAREKET

Davamızın felsefesini yapan bu olgun mecmuayı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Nurittin Topçunun makalelerini muhakkak okuyunuz.

Sovyet Rusyada 30 yıl

Yazan N. Z. V.

Sovyetler birliğinde 30 yıl bulunmuş bir zatın hatıraları.. Rusyanın iç yüzünü gösterir hakiki bir eser. Her hafta bir forma çıkar, Gazete bayilerinden arayınız

Abone şartları

SERDENGEÇTİYE Abone olanlar bizimle teşriki mesai yapıyorlar demektir. Biz ancak namuslu vatandaşlarla işbirliği yapabiliriz. Bu şarta haiz olanlar adresimize 3 aylığına 75, altı aylığına 150, senelliğine 300 kuruş göndersinler; para pul ne olursa olsun kabulumuzdur.

İdarehane ve muhabere adresi

Osman Yüksel

Saraçoğlu mahallesi

Cadde 1, Hane No. 8 Daire 1

ANKARA

SES — ISIK Matbaası - Eskişehir

Fiatı : 30 Kuruştur